

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, BIRŽELIO – JUNE 21, 2012 • Vol. CIII Nr. 73

Kaina 1 dol.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-20-12

PERIODICALS

Gyduolės Ann Wigmore jamžinimas
Kruopiuose – 14 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

- **Pluta gal neatšoks – 2**
- **Bravo, Lietuva! – 2**
- **JAV LB XX Taryboje „kariaus“ moterys – 3**
- **Šv. Antano šventė-atlaidai – 4**
- **Ir vėl stebino Cleveland tarptautinis filmų festivalis – 5**
- **„Skautybės kelias“ – 6**
- **„Draugo“ lietuviukai – 7**
- **„Fotografavau Lietuvą...“ – 8**
- **Tiesės tiltą tarp gamtos ir žmonių – 12–13**
- **Paskutinė kadencija (38) – 13**

Valiutų santykis
1 USD — 2.72 LT
1 EUR — 3.45 LT

JAV ir toliau remis Vilniuje veikiančią baltarusių universitetą

Vilnius (ELTA) – JAV padėkojo Lietuvai už pastangas išlaikyti ir stiprinti tremtyje Vilniuje veikiančią baltarusių – Europos humanitarinį universitetą (EHU) – ir žada toliau jį remti. Užsienio reikalų ministrui Audroniui Ažubaliui skirtame JAV valstybės sekretorės Hillary Clinton laiške dėkojama už nuoseklias Lietuvos pastangas užtikrinti ilgaamžiškumą, politinę ir finansinę paramą įstaigos švietėjiškai misijai ir žadama tolesnė trejų metų JAV finansinė parama šiam projektui išlaikyti.

„Palaikau jūsų tautos pastangas išsaugoti galimybę baltarusių studentams Europos humanitariniame universitete gauti kokybišką išsilavinimą. Tikimės, kad JAV išitraukimas paskatins ir kitus donorus prisidėti prie mūsų pastangų dėl tolesnio EHU progreso ir tvarumo“, – teigiama H. Clinton laiške. Pasak jos, JAV itin gerai vertina baltarusių studentams suteikiamą galimybę mokytis universitete, galinčiame veikti pagal Vakarų liberaliosiomis vertybėmis grįstą mokymo programą ir išvengti Baltarusijos valdžios diktato. JAV valstybės sekretorės laiške teigiama, kad šalis įsipareigoja per artimiausius trejus metus EHU skirti 1 milijoną JAV dolerių.

Šiais metais EHU minėjo savo 20-metį. Kairėje stovi JAV lietuvis, neseniai EHU pradėjęs eiti plėtos prorektorius pareigas Darius Udrys. **Darius Udrys** nuotr.

Vilniuje veikiančiam universitetui JAV nuo 2001 m. jau skyrė 3,5 mln. JAV dol. paramą. H. Clinton laiške taip pat pažymi aktyvų JAV bendradarbiavimą su universitetu įgyvendinant demokratijos skatinimo

Baltarusijoje programas.

EHU buvo įkurtas Baltarusijoje 1992 m., tačiau 2005 m. dėl šalies vadovybės spaudimo buvo perkeltas į Lietuvos sostinę. Šiuo metu universitete mokosi 1,800 studentų, kurių dauguma yra Baltarusijos piliečiai.

Kanada turės naują Lietuvos Respublikos ambasadorių

Vilnius (ELTA) – Birželio 20 d. posėdyje Ministrų kabinetas nusprendė teikti Lietuvos prezidentei skirti naujus Lietuvos ambasadorius Turkijoje, Armėnijoje, Kanadoje ir Jungtinėse Tautose.

Lietuvos ambasadoriumi Kanadoje nuo rugpjūčio 2 dienos Vyriausybė siūlo skirti Užsienio reikalų

ministerijos Administracinio departamento ambasadorių ypatingiems pavedimams Vytautą Žalį. Šiuo metu Lietuvai Azerbaidžane atstovaujantis Kęstutis Kudzmanas nuo rugpjūčio 7 dienos pradėtų eiti Lietuvos ambasadoriaus Turkijoje pareigas. Lietuvos ambasadoriumi Armėnijoje nuo rugpjūčio 4 dienos siūloma skir-

ti Juozą Bernatoni, kuris nuo 2006 m. vadovauja Lietuvos ambasadai Estijoje. Raimonda Murmokaitė nuo spalio 12 dienos taptų Lietuvos ambasadore Jungtinėse Tautose. Šiuo metu R. Murmokaitė vadovauja Užsienio reikalų ministerijos Jungtinių Tautų, tarptautinių organizacijų ir žmogaus teisių departamentui.

KTU aplinkos apsaugos magistrantūros programai – pasaulinis pripažinimas

Kaunas (ELTA) – Kauno technologijos universiteto (KTU) Aplinkos inžinerijos instituto (APINI) kuruojama magistrantūros studijų programa įvertinta „Energy Globe 2012“ („Energijos gaublio“) apdovanojimu. KTU magistrantūros studijų programa išskirta iš daugiau kaip 6,000 darbų, pateiktų iš 151 šalies. Simboliška, kad šiemet pirmoji Lietuvoje tarptautinė magistrantūros studijų programa švenčia savo dešimtmetį.

„Aplinkos apsaugos vadyba ir švaresnė gamyba“ – dvejų metų trukmės magistrantūros studijų programa, parengta ir vykdoma bendradarbiaujant septyniems Baltijos jūros regiono susivienijimo „BALTECH“ technikos universitetams. Programa buvo sukurta patenkinti vis didėjančių inžinierių, įgijusių švaresnės gamybos ir aplinkos apsaugos vadybos žinių, poreikį darbo rinkoje. Ši strategija remiasi aplinkos apsaugos planavimo ir vadybos priemonėmis bei technologijomis darniai pramonės plėtrai pasiekti. Programa skirta

inžinieriams, baigusiems cheminės inžinerijos, mechanikos, statybos, aplinkos apsaugos ir kitas inžinerijos bakalauro studijas. Iš viso šią programą baigė beveik 100 studentų, šiuo metu pagal ją studijuoja 24 studentai.

„Energijos gaublio“ apdovanojimai – garbingiausi pasaulyje aplin-

kos apsaugos pasiekimus įvertinantys apdovanojimai. „Energy Globe“ apdovanojimus, bendradarbiaujant su Jungtinių Tautų pramonės plėtotės organizacija (UNIDO) bei Jungtinių Tautų Aplinkos apsaugos programa (UNEP) globoja Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija (UNESCO).

DRAUGAS 4545 -WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

„Jie yra ypač sumani XXI a. darbo jėga, tuo pačiu išpažįstanti tradicines vertybes“ – šių dienų JAV imigrantus apibūdina Pew Research Center vicedirektorius Paul Taylor. Šie palankūs žodžiai taikomi ne europiečiams, bet iš Azijos (Kinijos, Indijos, Filipinų ir kt.) atvykusiems ir vis dar gausiais būriais atvyks-tantiems šalies imigrantams. Kaip rodo šią savaitę paskelbta Centro studija „The Rise of Asian Americans“, azijiečiai, net ir būdami pirmo-ji karta JAV, gerokai pralenkia ame-rikiečius savo akademiniiais laimėji-mais, juos taip pat lydi didesnė sėkmė karjeroje ir uždarbyje. Maža to, iš Azijos atvykstančiųjų skaičius pamažu ima pasivyti dešimtmečiais į JAV plūdusius ispanakalbius imi-grantus. Kaip rodo statistika, 2010 m. iš Azijos atvyko 36 proc. imigrantų, palyginti su 31 proc. ispanakalbių. Taigi esame dar vienos sociodemo-grafinės kaitos Amerikoje liudinin-kai.

Vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

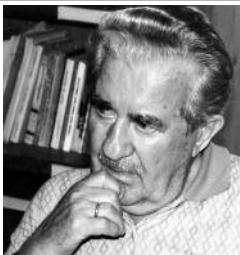
Iš molinės kros-nies išimta duo-na užgoždavo visus aromatus, ir jos kvapas sklisdavo po apylinkę. Net karvytės, kurioms pakišti riekutės ga-baliukai būdavo skanėstų skanės-tas, ganyklose sustodavo ir pasukda-vo mažai elegantiškus snukius sody-bos pusėn. Tai ko laukti iš vaikų? Jie sukiodavosi ir tikėdavosi šiltos rie-kelės, sviestu perpeptos. Šeimininkės perspėdinėdavo – kietai nespaudinė-kite kepalų, kol jie neataušo, atšoks pluta. Taigi šviežybės ir naujybės ku-rį laiką turėtų būti paliktos ramybė-je.

Tik išrinkta JAV LB Taryba yra karšta šviežybė. Ji ieškos tvirto kraš-to pirmininko, tasai žvejys darbščius, sumanius valdybos narius. Viskas čia taip nauja (dar tik bus), kad net blizga, ir spaudinėti kol kas negali-ma.

Tai jau. Jei negalima, tai negali-ma. Bet apie pačią JAV LB kalbėti lei-džiama. Ji pakankamai subrendusi, jai šimet sukanka šešios dešimtys metų. Į čia plasnoti pradėję nelaimin-gi ir mažai mėgstami Vokietijos sto-vyklų dypukai (nuo jų ir šiandien nauji imigrantai iš Lietuvos nisisu-ka, jei kely sutinka) įkliuvo dideliuo-se rūpesčiuose – kaip likti lietuviais šio krašto giliame nutautėjimo van-deny? Tarėsi, žvalgėsi, barėsi ir su-rentė JAV LB. Ar ji buvo veiksminga? Nepilnai. Veiksmingumą lėmė ne dor-ų žmonių pastangos, bet daugelio ki-tų dorųjų apsileidimas. Jei po poros mėnesių buvimo Amerikoje šeimi-ninkė maistą ruošė kičene, o jos vy-

Pluta gal neatšoks

VYTAUTAS VOLERTAS

ras kelnės pirkto štore, tai kas tokia-me persiauklėjimo greity galėjo su-laikyti nutautėjimą? Graudu tariant, kad smarkiausiai žemyn ritosi ma-žesnio išsilavinimo „amerikonai“.

Kas nusirito, nusirito. Bet litua-nistinės mokyklos, LB kurtos ir glo-botos, išsaugojo gražius būrelius šiandienos brandžių inteligentų, ku-rie tarp savo gyvenimo rūpesčių pa-lieka vietos ir tautinei pareigai. Jie kalba lietuviškai, lietuviškai moka jų vaikai, jau ir vaikaičiai su sene-liais šnabždasi lietuviškai. Be LB šiandien lietuviškai kalbančių žody-ne būtų tik „labas“ ir „sudie“. Mo-kyklos, dainų ir šokių šventės, ateiti-ninkai su skautais, savi sporto viene-tai ištvermingai talkino vieni ki-tiems ir mums visiems.

JAV LB jau subrendusi, skaičiuo-janti savo amžiaus dešimtmečius. Subrendusi, gerai vykdžiusi parei-gas, verta didelio dėmesio, pagarbos, medalių, atžymėjimo diplomų. Nuėjo dešimtmečiai, ir dešimtmečiai atei-na. Lyg šabakštynas laukia, per kurį teks brautis gal net sunkiau kaip pra-eity. Amerika lietuviams, gudams, graikams, kitiems svetimtaučiams nesišypso. Ji šypsosi tik konverti-tams, lietuviams, gudams, graikams ir net musulmonams.

Mūsų čia yra daug ir įvairių. Kartais manytum, kad esame iš skir-

tingų pasaulių. „Aš purvinos Lietuvos net prisiminti nenoriu“; „Man akyse kiekvieną dieną stovi tėviškės langai“; „Galiu vadintis ir lietuviu, ir amerikiečiu – man vis tiek“ – toks nuotaikų miškas. Laikykis, Bend-

ruomene, braukis ir neišsidraskyk akių. Jos reikalingos žvalgantis takų.

Patirtis išpėja, kad ir ateity svar-biausias LB uždavinys bus lituanisti-nis jaunimo auklėjimas. Tai ne tik įdomios mokyklos, bet ir įvairūs su-sibūrimai, jaunimo šventės, organi-zacijos, stovyklos, pramoginės kelio-nės ar tik kelionėlės, vaikų mūsų gy-venimo šabakštyne rankiojimas, jų atvedimas į mūsų gyvenimą. Taigi Švietimo taryba bus veikli, sumani, paskendusi darbuose.

Tėvai, aišku, yra pagrindinis va-riklis. O kaip tuos brangius, jaunos tėvelius prakalbinti, jei jie kažkur pasislėpę? Štai Organizacinės tary-bos darbų darbas – suburti įvairaus galvojimo, įvairių tikslų žmogelius ir truputį išdidumu nudažytus inte-ligentus.

Atsiprašau, bet JAV LB vargsta. Negražu taip kalbėti, tik graudu. Man atrodo, kad dabartinis Krašto valdybos pirmininkas Vytautas Ma-ciūnas, JAV gimęs ir augęs, lituanis-tinę mokyklą baigęs, tą vargą ištver-mingai nešęs ant savo pečių, liks pa-vyždžiu ateinantiems ir ateisian-tiems.

Ir dar man atrodo – nuo šių žo-džių pluta neatšoks. O be LB mes at-rodytume kaip nukritę ir sudužę vai-siai.

NUOMONĖ • KOMENTARAS

Bravo, Lietuva!

ALGIS KAZLAUSKAS

savo rinkimų kampanijos išdą. Jei kurio nors iš kandidatų išdas mažė-ja, laukiama jo pasitraukimo iš kovos lauko arba pranašaujamas jo pralai-mėjimas. Ar tai reiškia, kad išleidžia-mi pinigai masinėje žiniasklaidoje pa-veikia mus visus? Tie, kurie uždirba daugiau, daugiau aukoja kandida-tams. Ar tai reikštų, kad jų nuomo-nė – svaresnė? Gal mano balso svoris priklauso nuo to, kiek aš rinkimų kan-didatui duodu? Kiek tos didelės sumos pinigų iš tikrųjų paveikia rinkimus Amerikoje? Jei ginčytumėmės, kad jos mažai turi įtakos, tai kyla klausimas, kodėl ir pinigai duodami? Persasi mintis, kad rėmėjai, duodami pinigus kandidatui, užsisako ir palankius įstatymus. Todėl sunku tikėti posakiu „vienas žmogus vienas balsas“.

Leidimas verslo bendrovėms remti politinius kandidatus dar padi-dino jau ir taip politinių kandidatų priklausomumą nuo pinigų ir jų sa-vininkų. Kai kurie „super“ (verslo-vių) sudaryti išdai prilygsta pačių kandidatų surinktų išdų dydžiams. „Įdomus“ Konstitucinio Teismo tei-ginys, jog verslo bendrovės ir juridi-nės organizacijos taip pat yra „asme-nys“ ir turinčios teisę paveikti rinki-mus. Kas belieka mūsų demokratijai? Kaip mes galime dalyvauti rinkimuo-se su „lygiu“ balsu ir užsitikrinti sau lygias teises ir šviesų rytojų?

Willur straipsnyje nepalankiai vertinamas Lietuvos Respublikos Sei-mo įstatymas, draudžiantis politinę

reklamą televizijoje. Kandida-tas su savo programa gali prisis-tatyti tik per valstybės biudžeto apmokomas Nacionalinės Lie-tuvos televizijos oficialias rin-kimų laidas. Panašiai yra ir ki-tur Europoje. TV reklama Ameri-koje – tai daugiausiai rinkimų pi-nigų suėdanti vieta. Tam išleidžia-mos milžiniškos sumos. Jei nereikė-tų tiek pinigų rinkiminiam išdui me-džioti, sumažėtų progų kandidatus papirkti. Todėl šiuo atžvilgiu sveikint-a Lietuva. Atsistebėti sunku, kad taip jau pavyko suvaldyti pinigus.

Plakatų dydžio suvienodinimas ir vietos, kur jie gali būti pakabinti nustatymas, suvienodina plakato tu-rinio poveikį žmogui. Taip labiau at-kreipiamas dėmesys į paties kandi-dato siūlomą politiką. Tai ir vėl pliu-sas Lietuvai.

Lietuvos Seime dalyvauja septy-nios partijos. Amerikoje – tik dvi. Wilbur teigia, kad dėl to Lietuvos poli-tikai turi mažesnes galimybes var-žytis tarpusavyje. Manychiau, kad to-kie skaičiai rodo atvirkščiai.

Lobistų profesijai, aišku, dirva Washington, DC ypač „trašė“. Ne tik jų atstovaujamų grupuočių pageida-vimai, bet ir pinigai į politikų kam-panijų išdus dažnai eina per juos. Ir pabaltijiečiai turi raštinę JAV sosti-nėje latvių senelių namuose. Mūsų rūpesčius JAV politikams pateikia ir ryšį su jais palaiko du apmokami ats-tovai. Tačiau aukų politikų kampani-joms baltų bendruomenės netelkia. Norėtųsi, kad Amerika pasektų ge-rais Lietuvos ir Europos pavyz-džiais, suvaržydama galimybes pa-pirkinėti politikus. Deja, tam kol kas nesimato net pragiedrulių.

JAV LB Krašto rinkimų komisijos XX Tarybos rinkimų rezultatų protokolą jau paskelbtas. Rinkimuose dalyvavo 3,452 balsuotojai, iš viso kandidatavo 75 asmenys. Išrinkti reikėjo 60 Tarybos narių. Įdomu, kad 60 proc. kandidatų sudarė moterys. Dar įdomiau, kad tarp išrinktųjų jos sudaro lygiai tokią pat proporciją – 60 proc. Taigi XX Taryboje „karaliaus“ moterys.

Aktyviausiai balsavo Vidurio vakarų apygarda – 939. Antroje vietoje yra Pietryčių apygarda su 623 balsuotojais, po jos – Vakarų apygarda su 413 balsuotojų. Mažiausias balsuotojų skaičius buvo Ohio apygardoje – 152. Florida apygardoje balsavo 155, o Amerikos Kryžkelių apygardoje – 158. Šešiose apygardose ar jų rinkiminuose rajonuose laimėjo visi kandidatavę asmenys. Tai Naujosios Anglijos, Vakarų apygardos I ir II rajonai ir visi trys Vidurio vakarų apygardos rajonai. Didžiausia kova vyko Amerikos Kryžkelių apygardoje, kur dėl trijų vietų rungsi septyni kandidatai. Ši apygarda yra naujausia iš visų apygardų.

Kaip jau minėjau, daugiausia balsuotojų buvo Vidurio vakarų apygardoje. Tad nenuostabu, kad šiuose rinkimuose daugiausia balsų gavo šios apygardos kandidatai. Tarp vyrų daugiausia balsų – 436 – gavo Juozas Polikaitis, dabartinis JAV LB XIX Ta-

rybos prezidento pirmininkas. Tarp moterų – Svajonė Kerelytė (368).

Neturiu duomenų, kaip kandidatai ir išrinktieji pasiskirstė pagal bangas. Nors tai nėra ypatingai svarbu, bet būtų įdomu. Akį užmečiau į visų kandidatų pavardes, ieškodamas pažįstamų. Jų priskaičiavau 23. Daugiausia pažįstamų yra antrabangiai. Iš jų bent 14 jau peržengę 70 metų amžiaus ribą. Verslo pasaulyje jie jau būtų užsitarnavę pensiją. Visuomeninėje veikloje, matyt, galioja kitokios taisyklės ar tradicijos. Švelniai, bet šiek tiek kritiškai, noriu pastebėti, kad Vidurio vakarų apygardoje neatsirado nė vienu kandidatu daugiau, negu reikėjo išrinkti. Bent 7 iš 11 išrinktųjų yra tikrai užsitarnavę visuomenininko emerito statusą ir turėtų aktyviai ieškoti pamainos sau, o ją suradus, tuo džiaugtis. Taip būtų skatinamas JAV LB Tarybos tęstinumas ir atsinaujinimas.

Kritiškai nusiteikusiai man teigia, kad Čikagos apylinkių veiklą

kontroliuoja mano bendramečiai ir į savo gretas jie nenori įsileisti kitų. Toks aiškinimas būtų labiau įtikinantis, jeigu būtų buvę dvigubai daugiau kandidatų negu vietų. Nejaugi lengviau į kitus pirštu badyti, negu, atsiraičius rankoves, prisidėti prie bendro darbo?

Krašto rinkimų komisija, vadovaujama Janinos Udrienės, įdėjo daug pastangų, kad rinkimai vyktų kuo sklandžiau. Ji savo darbą gražiai ir pavyzdingai atliko. Spaudoje iš anksto buvo aprašyti dauguma kandidatų, buvo skatinama balsuoti internetu ir tradiciniu būdu. Rinkimų komisijos protokole pastebėta, kad lėtai formavosi apygardų rinkiminės komisijos. Siūloma ateityje apygardų ir apylinkių rinkimų komisijas sudaryti iš esamų valdybų narių. Vietinės rinkimų komisijos nesiskubino su kitais administraciniais darbais, susijusiais su rinkimais.

Rinkimuose internetu balsavo 391 asmuo, kas sudaro 11 proc. visų

balsavusiųjų. Negalima būtų sakyti, kad toks balsavimas buvo sudėtingas ir atbaidantis. Internetinis balsavimas buvo labai kruopščiai paruoštas, buvo lengva sekti nurodymus ir atiduoti savo balsą.

Didžiausią nusivylimą man kelia mažas balsuotojų skaičius. Su didėjančiu imigrantų skaičiumi tikėtasi gausesnio balsuotojų dalyvavimo – bent 5,000. Iš tiesų savo balsus atidavė tik 3,452 asmenys. Tai turbūt tie patys žmonės, kurie išlaiko lietuvišką žiniasklaidą, dalyvauja parapijų, kultūrinėje bei visuomeninėje veikloje. O kur liko dauguma? Juk prie progos ir su pasididžiavimu kalbama, kad JAV gyvena apie vieną milijoną lietuvių kilmės gyventojų. Tai, aišku, gražus mitas ar iliuzija. Spėju, kad asmenų su atskiestu lietuvišku sentimentu galima būtų priskaičiuoti iki 100,000. Tai dešimtadalis milijono. Tarp aktyvesniųjų gal surastume iki 10,000 asmenų, bet tas aktyvumas tikrai neatsispindėjo ką tik vykusiuose JAV LB XX Tarybos rinkimuose.

Kaip ten bebūtų, vis tiek reikia pripažinti, kad JAV LB Tarybos rinkimuose dalyvauja daugiau tautiečių nei bet kokiuose kituose lietuviškų organizacijų rinkimuose. Taigi tenka sau ir kai kuriems kitiems priminti mano kaimo išmintį – nespjauti į šulinį, iš kurio vėliau gersime.

LAIŠKAI

NEPASIDUOKIME SUPRIEŠINAMI

Angelė Kavakienė savo komentare „Kur tikroji itūžio Lemont priežastis?“ („Draugas“, 2012 m. birželio 9 d.) rašo apie minią. Tai gal ir Seimo gynėjus turėtume vadinti gatvės minia? Jeigu pučistai Maskvoje būtų laimėję, mus visus lietuvius būtų pavadinę naujaisiais tautos kolarantais. Autorė taip pat rašo, jog „Amerikos lietuvis“ užsiminė apie tarp dalyvių jaustą alkoholio kvapą. Ir tomis 1991 metų sausio dienomis mačiau išgėrusių.

Gera žinoma, kaip Lietuvos žmonės vertina dabartinį teisingumą šalyje. Kavakienė klausia, kodėl Lietuvos motinos nekelia sau klausimo, kad gal mergaitė (Deimantė Kedytė) bus laiminga, gyvendama su savo tikra mama. O gal kaip tik, kaip jau ne kartą pastebėjo Vytautas Landsbergis, jai gresia pavojus? Autorė teigia, kad prokuratūra nerado įkalčių. Nepamirškite, kad prokuratūra pasitiki ne daugiau nei 10 proc. Lietuvos gyventojų. Prokuratūrą, kaip ir prezidentę, valdo klanai. Ar prokuratūra iškėlė nors vieną bylą kokiam nors neaiškiu būdu staiga praturtėjusiam oligarchui? Juk čia ir be diktatūros įkalčius galima lengvai surinkti. Tad ar ne gėda prezidentei dėl to, kad jos skiriami teisėjai ir prokurorai per 4 metus taip nieko ir neištyrė?

Kavakienė rašo: „Deja, kai pritrūksta protinių argumentų, paprastai griebiamasi smurto.“ Taip, Lietuvos tikrieji valdantieji, kuriuos kadaise pati prezidentė įvardijo – nusi kaltėlių-oligarchų klanas, ir griebiasi smurto. Siūlau Kavakienei perskaityti puikų Vytauto Volerto straips-

nį „Klanai ir balos“, paskelbtą šalia jos straipsnio tame pačiame numeryje, ten rasime daug atsakymų.

Komentaro autorė pastebi, jog prie Pasaulio lietuvių centro protestą sudarė tik 0.025 proc. visų iš apie 200,000 Čikagos apylinkėse gyvenančių lietuvių ir klausia, kokių pagrindų akcijos metu buvo kalbama mūsų visų vardu. O tie, kurie buvo pakviesti išskirtiniam pabendravimui su prezidentė, kitiems nežinant (kodėl jų sąrašo nebuvo galima paskelbti iš anksto), kam atstovavo jie? Jie sudarė dar mažesnę visų Čikagos lietuvių procentą.

Tad ar ne laikas susimąstyti, kad yra jėgos, kurios suinteresuotos mūsų skaldymu? Kol kas joms sekasi tai daryti. Prezidentė tapo jų įkaite. Esu įsitikinęs, kad ji niekada nebūtų davusi įsakymo smurtu atimti mergaitę ir ypač prieš savo kelionę į JAV. Kažkas norėjo ir tikėjo, kad čia, Čikagoje, būtent taip ir būtų sutikta mūsų šalie vadovė. Nepasiduokime supriešinami, jeigu tikrai mylime Lietuvą. Dar nevēlu – burkimės lietuvis prie lietuvio, nes tik vienybė mums padės išlikti.

Gediminas Kairys
Mokena, IL

KAM REIKĖTŲ PRISEGTI ŽODĮ „GĖDA“?

Gegužės 18 d. popietės įvykiai Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL, parodė, kad lietuvių visuomenė išeivijoje yra skirstoma į kilminguosius ir plebėjus. Asmenys, norėję suskaldyti išeivijos visuomenę, savo darbą atliko.

Žymusis išeivijos advokatas Ri-

mas Domanskis atsiprašė Lietuvos Respublikos prezidentės už demonstravusiųjų nekultūringą elgesį demonstracijos metu („Draugas“, 2012 m. gegužės 26 d.). Man ir kitiems tautiečiams iškilo klausimas, ar Domanskis galėjo atsiprašyti neatsiklausęs „kaltininkų“? Jis galėjo atsiprašyti tik už save ir už tai, kad jis federalinės valdžios apsauginiams ir Lemont policijai leido demonstrantams pasilikti PLC teritorijoje, tikėdamas, kad bus demonstruojama kultūringai. Visose demonstracijose atsiranda karštakošių, kurie įpila deguto į taikias demonstracijas. Per TV teko daug kartų stebėti jų chuliganiškus veiksmus. Demonstracijų rengėjai negali nuo nepageidaujamų asmenų apsisaugoti.

Norint, kad ir avis būtų sveika, ir vilkas sotus, reikėjo sukviesti visus, norinčius dalyvauti pasimatyme su prezidentė. Konsulatas, gavęs norinčių dalyvauti asmenų pavardes ir suderinęs jas su federalinės valdžios apsauginiais, galėjo išsiųsti pakvietimus. Einant tokiu keliu, gal nebūtų reikėję žodžio „gėda“.

Antanas Paužuolis
Chicago, IL

IŠ GEGUŽĖS ĮVYKIŲ

Gegužės 1 d. teko būti Čikagos centre – patekau į didžiulę demonstraciją, einančią į Federal Plaza. Įvairiausios vėliavos, šūkliai. Dauguma dalyvių, kaip atrodė, buvo iš Pietų Amerikos. Nemažai raudonų vėliavų, viena net su kūju ir pjautuvu. Pasijutau visai kaip Tarybų Sąjungoje.

Priėjusi mergina klausia, ar nenoriu pasirašyti peticiją prieš NATO. Pasirašyti prieš NATO?! Į ją

įeina abi man brangios šalys. Negali išduoti nei Lietuvos, nei Lenkijos. Sakau mergaitėi: „Aš nesuprantu, ko tu nori. Nepanimaju, speak polish.“

Gegužės 3 d. pažįstami pakvietė į Konstitucijos dienos minėjimą Lenkų jėzuitų centre (5835 W. Irving Park, Chicago). Programa labai patriotiška. Tai didelė tautinė šventė. Man buvo įdomu, ar 1791 metų Konstituciją paminės lietuviai. Nepaminėjo. Bet ir pati Konstitucija nepaminėjo Lietuvos vardo. Tai ką dabar kaltinti? Protėvius, kurių jau ir kau-lai supuvo?

Lenkams rodau „Draugo“ kalendorių su paminklais įvairiose Lietuvos vietovėse. Labiausiai jie grožisi išpūdingu Emilijos Platerytės paminklu Kapčiamiestyje. Sako, Lenkija jai nepastatė tokio paminklo. O juk Emilija Plater – ir lenkų tautos didvyrė. Jos vardu pavadintos mokyklos, viena jų ir Čikagoje. Kažkas ant jos kardo užrišo baltai-raudoną kaspinę. Lenkai sako: „Žiūrėk, čia mūsų tautinės spalvos.“ Gražiai parašė apie ją Adomas Mickevičius: „To litwinka, dziewica bohater,/ wódz powstańców Emilija Plater.“

Gegužis baigėsi didžiuliais renginiais, iškėlusiais Čikagą į pasaulio dėmesio centrą. Suvažiavo prezidentai, premjerai iš visos Europos ir net kitų žemynų. NATO vadovus saugojo policija, sutraukta iš visos Amerikos.

Neapsiėjo be skandalų. Lietuviai išeiviai puolė savo Dalią Grybauskaitę, lenkai puolė savo Komorowski. Nestigo bjauriausių epitetų. Pagalvojau – koks panašus abiejų tautų mentalitetas... Ir varo vieni ant kitų, ir nesustoja.

Leonardas Gogelis
Čikaga, IL

Apsilankykite „Draugo“ internetinėje svetainėje www.draugas.org

TELKINIAI

Detroit, MI

Zita Skučienė prisegė kun. Gintarui Jonikui gėlytę.

LR garbės konsulas Detroit Algis Zaporackas sveikina visus Antanus artėjančių vardinių progą.

Mūsų parapijos Antanai: Antanas Kaunelis, Antanas Osteika ir Antanas Strakšys. Trūksta klebono Joniko ir jaunojo Antano Strakščio.

Šv. Antano šventė – atlaidai

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Nors mūsų valstiją aplankė vasaros karštis, sekmadienį, birželio 10 d., visi keliai vedė į Šv. Antano parapiją Detroit, MI, kurioje buvo švenčiama parapijos dangiško globėjo Šv. Antano šventė.

Šventė prasidėjo šv. Mišiomis koplyčioje, kurias atnašavo klebonas kun. Gintaras Antanas Jonikas. Kun. Jonikas palinkėjo Šv. Antano parapijiečiams dar ilgai gyvuoti, ragino prisiminti ir pasimelsti už parapijos steigėjus, už visus parapijos buvusius kunigus, vargonininkus, vienuoles, renginių organizatorius, mokytojus.

Šv. Antano lietuviškai parapijai gyvuoti liko vos vieneri metai. Kitais metais po šv. Antano atlaidų parapija bus sujungta su Dievo Apvaizdos lietuvių parapija Southfield, MI. Todėl kun. Jonikas ragino visus būti vieningais, būti krikščionimis ir toliau dirbti didžiam tikslui – Lietuvos labui ir lietuviškos parapijos išlaikymui.

Meldėmės, kad Dievas per šv. Antaną globotų mūsų nedidelę parapiją ir mus visus. Mišių metu vargonavo Erik Bak, giedojo parapijiečiai, giesmes vedė seselė Zosė Strakšytė. Ypač gražiai skambėjo šv. Antano

himnas. Liturginius skaitinius skaitė parapijos tarybos pirmininkas Antanas Strakšys. Prieš šv. Mišių pabaigą sukalbėta Švč. Jėzaus Širdies litanija. Kun. Jonikas pasveikino visus parapijos Antanus: Antaną Strakšį, Antaną Osteiką, Antaną Algį Kaunelį ir jaunąjį Antaną Strakšį.

Po Mišių ypatingai šventei žydinčiomis ir kvepančiomis įvairiapalvių rožių ir lelijų puokštėmis papuoštoje salėje susirinko parapijiečiai, jų draugai ir svečiai net iš tolimesnių vietovių. Puikias vaišes paruošė šeimininkė Regina Greenhalgh. Veikė gėrimų bufetas, kurį aptarnavo Juozas Jakunskas. Vyko ir gausių bei vertingų laimikių loterija.

Šv. Antano atlaidų programai vadovavęs parapijos tarybos pirmininkas padėkojo visiems už gausų dalyvavimą mūsų parapijos globėjo šventėje.

Antanas Strakšys pakvietė kun. Joniką palaiminti gausias vaišes. Kun. Jonikas prisiminė savo viešnagę Italijoje, kur jis matė Šv. Antano paveikslus. Vardinių progą Zita Skučienė prisegė jam gėlytę. Į sceną pakviesta šių eilučių autorė pakvietė visus parapijos Antanus ir visiems prisegė po gvazdiką.

Po vaišių Skučienė skaitė Antano Pečiukėno eiles apie Šv. Antaną, o

Seselė Zosė Strakšytė skambina fortepijonu, mažasis Ričardas Strakšys kalba apie Šv. Antano gyvenimą.

mažasis Ričardas Strakšys anglų kalba perskaitė šv. Antano gyvenimo istoriją ir kartu su sesele vienuole Zose Strakšyte padainavo kelias daineles. Po to vyko visų laukiama loterija. Bilietus platino Vida Kinčienė ir Regina Juškaitė-Švobienė, o dovanas skirstė A. Strakšys. Po laimėjimų parapijos pirmininkas padėkojo visiems talkininkams, apsilankusiems ir parėmusiems Šv. Antano parapiją. Vardinių progą parapijos vardu jis pasveikino visus Antanus, linkėdamas jiems Dievo palaimos ir gražių artėjančių vardinių.

Keletą žodžių tarė Lietuvos Res-

publikos garbės konsulas Detroit Algis Zaporackas. Jis pakvietė dalyvius gausiai dalyvauti Gedulo ir Vilties 71-osiose metinėse ir rašytojo, prozininko, dramaturgo a. a. Vytauto Alanto 110-ųjų gimimo ir 22-osiose jo mirties metinėse.

Dalyviai džiaugėsi ne tik savo laimėjimais, bet ir tuo, kad turėjo gerą progą smagiai praleisti sekmadienio popietę, tuo pačiu paremti ir savo parapiją. Šv. Antano atlaidų pilnas bus skirtas seselės Ignės pasiūlytam projektui – Neringos stovyklai paremti. Dėkojame visiems už dosnumą ir paramą!

Southfield, MI

Pirmoji Komunija Dievo Apvaizdos parapijoje, 2012 m. gegužės 6 d. Iš kairės: Vaiva Staupaitytė, Karisa Barauskaitė, mokytoja Vida Orentienė, klebonas Gintaras Jonikas, Kristina Skiotytė, Romas Mitrius ir Alexandras Abarius. Kęstučio Šontos nuotr.

SIŪLO DARBĄ

Reikalinga slaugytoja prižiūrėti senelį ir gyventi kartu vakariniame priemiestyje. Turėti rekomendacijas. Tel. 312-343-2210

Pastoviam darbui reikalingas patyręs darbininkas, prižiūrėti daugiabutį namą. Privalo turėti savo įrankius ir automobilį. Tel. 708-699-9062, Vytas.

IEŠKO DARBO

* **Moteris ieško** (perka) darbo su grįžimu namo. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-799-1148.

darbo su gyvenimu. Gali pakeisti arba išleisti atostogų. Legalūs dokumentai. Tel. 630-670-0813.

* **Moteris ieško** žmonių priežiūros darbo tik savaitgaliais (gali pakeisti). Tvarkinga, legalūs dokumentai, vairuoja, skaniai gamina maistą. Tel. 630-674-1545.

* **Darbšti, tvarkinga**, gera kulinarė ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Tel. 630-863-1168.

* **2 studentai iš Lietuvos**, atvykę pagal „Work & Travel USA“ programą, ieško bet kokio darbo vasarai iki rugpjūčio 25 d. Tel. 331-213-1052.

* **Vyras ieško** pagyvenusių žmonių priežiūros

Cleveland, OH

Ir vėl stebino Cleveland tarptautinis filmų festivalis

DR. VIKTORAS STANKUS

Ši pavasarį ir vėl nustebino devynias dienas pačiame miesto centre, dvylikos kino teatrų „Tower City Cinemas” ansamblyje, vykęs 36-asis Cleveland tarptautinis filmų festivalis (CIFF), kurio metu buvo parodyta per 320 filmų iš 60 pasaulio kraštų. Festivalyje dalyvavo iki šiol didžiausias (85,000) žiūrovų skaičius (viršijo praeitų metų 78,000 skaičių); tai vienintelis festivalis, per trejus metus (2012–2014) apdovanotas The Academy of Motion Picture Arts and Sciences pinigine premija, ugdamant filmo kūrėjus per Akademijos įsteigtą programą „Focus on Filmmakers”. Šio festivalio metu buvo parodytas ne vienas ir lietuviams svarbus filmas, bet svarbiausia – šiais metais renginio žiūrovai pamatė lietuvių režisieriaus Kristijono Vildžiūno filmą „Kai apkabinsiu tave” („Back to Your Arms”). Į abu šio filmo seansus bilietai buvo išparduoti, tad jį pamatė apie 600 žiūrovų.

Bilietai išparduoti!

Lietuvių filmo reklama rūpinosi Lietuvos Respublikos generalinė garbės konsulė Cleveland Ingrida Bublienė, tarp amerikiečių – dr. Viktoras Stankus ir Lietuvių namų direktorė Rūta Degutienė. Filmo ir paties festivalio rėmėjais buvo Cleveland LR garbės konsulas, advokatų įmonė „Algis Sirvaitis and Associates” ir Cleveland kredito kooperatyvas „Taupa”.

Prieš kiekvieną filmo „Back to Your Arms” seanso rodymą žiūrovus pasveikino Bublienė, o dr. Stankus trumpai apibūdino filmą, kuris buvo filmuojamas net keliose šalyse – Lietuvoje, Lenkijoje ir Vokietijoje.

Kaip ir praeitais metais, Cleveland tarptautinių filmų festivalis beldėsi į žiūrovų socialinę, politinę sąžinę, skatino juos nelikti abejingais filmuose rodomiems visuomeniniams reiškiniams ir dalyvauti forumuose, diskusijose, vykusiuose po filmų peržiūros. Nemažai šiais metais festivalyje parodytų filmų gali sudominti ir lietuvius žiūrovus.

Drąsūs gelbėtojai

Filmas „The Rescuers” (režisierius Michael King) yra dokumentinis filmas, jame pasakojama apie genocidą, prieš kurį Antrojo pasaulinio karo metu įvairiuose Europos kraštuose, tarp jų – ir Lietuvoje, kovojo diplomatai, nevisada jų valstybėms pritariant. Filmo siužetą pasiūlė jauna afrikietė, taikos aktyvistė Stephanie Nyombayire, kuri, pati išgyvenusi savo tautos genocidą (ji – iš Ruandos), siekė suprasti, kodėl jos tauta ir kitos tautos patyrė genocidą ir kaip tam užkirsti kelią ateityje.

Filmo kūrėjai kartu su garsiu holokausto istoriku seriu Martin Gilbert keliavo po Europos kraštus, kalbindami genocidą išgyvenusius žmones, klausdami jų, kas ir kaip juos išgelbėjo. Prieita prie išvados, jog čia labai daug nulėmė diplomatų pagalba, aišku, ne paskutinėje vietoje buvo ir vietinių žmonių parama. Tokie diplomatai kaip Amerikos vicekonsulas Hiram Bingham, dirbęs politiškai neutralioje Ispanijoje, ir Turkijos diplomatai padirbdavo dokumentus ir vizas žydams, atbė-

gusiems į Ispaniją iš okupuotos ir viši („vichy”) režimo valdomos Prancūzijos, kur jau 80,000 žydų buvo ištremta į mirties lagerius Vokietijoje.

Bet Vengrijoje, kuri, būdama nacistinės Vokietijos sąjungininke, buvo paskelbusi karą Amerikai ir Sovietų Sąjungai, diplomatams buvo itin sunku veikti. Iš 800,000 Vengrijos žydų po Antrojo pasaulinio karo gyvi liko tik 140,000. 1939–1944 m. 40,000 žydų mirė vengrų priverstinio darbo

Filmas ragina kuo atidžiau stebėti pasaulio įvykius ir atpažinti šiandien vykdomą genocidą, kovoti, kad būtų išvengta tokio genocido, koks vyko Antrojo pasaulinio karo metu, vėliau tai pasikartojo Kambođoje, Ruandoje, Bosnijoje ir kitur.

Apie užmirštus žmones

Filmas „A People Uncounted” (prodiuseriai Marc Swenker, Tom Rasky, scenarijaus autorius Aaron

užpuldinėjami, mušami. Tai vyko: 2004 metais Vokietijoje, 2004 metais Slovakijoje, net policijai prisidedant, 2009 metais Vengrijoje ar 2010 metais Prancūzijoje, kai valdžia ištrėmė romus iš šalies. Šiandien romų bendruomenė telkiasi ir bando teisiškai ginti savo teises, savo kultūrą, savo kalbą. Tai pavyzdys, kuriuo turėtų pasekti ir kitos negausios tautos.

Socialiniai šių dienų skauduliai

Du filmai – „True North” ir „Detropia” – nagrinėja socialines temas. „Detropia” parodo Detroit miesto (be priemiesčių) vargus. 1950–1960 metais mieste gyveno beveik 2 mln. gyventojų, šiandien jų teliko 695,000. Remiantis žurnalo „Rolling Stone” statistika, šiuo metu Detroit mieste yra apie 100,000 paliktų, negyvenamų namų, be šeiminkų mieste laksto iki 50,000 šunų gaujų.

Filmas „True North” paremtas statistika: vienas iš šešių Amerikos gyventojų jaučiasi alkanas, 30 proc. sako, jog neišgali nusipirkti tinkamo maisto, todėl perka pigų arba pusfabrikačius („processed food”), kuris neigiamai veikia sveikatą, pvz., sparčiai daugėja diabetu sergančių vaikų. Nuo 1980 metų sveiko maisto, vaisių ir daržovių kainos pakilo 40 proc., o perdirbto maisto produktų kainos nukrito 40 proc. Amerikos valdžia agrosusivienijimų milžiniškiems ūkiams (kurie sudaro tik 10 proc. visų ūkių Amerikoje) paskyrė 724 mlrd. dol. Dauguma pinigų skirti auginti tam tikros rūšies javus, iš kurių gaminami perdirbti javainiai ir t. t. Deja, valstybė neskyrė pinigų smulkiems šeimų ūkiams, kurie augina vaisius ir daržoves.

Valdžia nori sustabdyti ir maisto programą, kurios leidžia pamaitinti 17 mln. vaikų per dieną, vykdydama. Tokiuose didmiesčiuose kaip Detroit plyti maisto dykumos, kur iš viso nėra maisto parduotuvių. Filme „True North” kalbinamas aktorius, aktyvistas Jeff Bridges, komentuodamas tokią padėtį, sako: „Jei Amerikos vaikams auga ir bręsta be tinkamo maisto, tai ir mūsų miestai yra nesveiki, ilgainiui nesveika bus ir visa Amerika.”

Nukelta į 9 psl.

Festivalyje apsilankė (iš k.) Lietuvių Fondo atstovė Dalia Puškorienė, dr. V. Stankus, LR gen. garbės konsulė Ingrida Bublienė.

lageriuose, 1945 m. 440,000 žydų buvo deportuoti į Auschwitz. Likę buvo išvežti kitur arba nužudyti pačioje Vengrijoje. Nepaisant sunkumų, tuometinio popiežiaus nuncijus slapta suorganizavo įvairių valstybių diplomatus gelbėti persekiojamus žydus. Viešai ir drąsiai veikė garsus švedų diplomatas Raoul Wallenberg, išgelbėjęs tūkstančius žydų, išdavęs jiems vizas. Sovietams okupavus Vengriją, jis dingio be žinios.

Danijoje dirbęs vokiečių diplomatas George Dukwitz priekaištavo Berlynui dėl žydų persekiojimo. Kai jis sužinojo, kad vokiečių SS varys Danijos žydus į lagerius, jis susitarė su Švedijos valdžia, kad ši priimtų žydus. Danai laivais ir valtimis perkėlė juos į Švediją – į laisvę. Britų diplomatas Berlyne Frank Foley išrašydavo žydams dokumentus ir drąsiai įžengdavo į koncentracijos lagerius reikalauti laisvės tiems, kuriems buvo sutvarkęs išvykimo vizas. Lenkijoje, kurioje naciai išžudė 3 milijonus žydų, irgi darbavosi užsieniečiai diplomatai, išduodami žydams keliauti leidžiančius pasus.

Po Lenkijos užpuolimo 1939 m. daug žydų atbėgo į Lietuvą. Deja, ten dirbę Amerikos ir Didžiosios Britanijos konsulatai nesugebėjo išduoti jiems vizų. Tai darė drąsus Japonijos diplomatas Chiune Sugihara, Kaune žydams išdavęs iki 10,000 vizų į Japoniją. O Nyderlandų diplomatas Jan Zwartendijk, nors jo kraštas jau buvo nacių okupuotas, išdavė 1,500 vizų, leidusių žydams emigruoti į Karibuose Nyderlandams priklausančią salą Curacao. Seras Gilbert pamini ir Paneriuose žuvusius tūkstančius žydų, pabrėždamas, jog, be žydų, ten žuvo ir lietuvių, nepritarusių nacių veiksams. Mes, lietuviai, prisimeiname 700 Izraelio pagerbtų lietuvių žydų gelbėtojų, tyrinėtojai mano, jog tokių gali būti iki 2,000.

Yeger) pasakoja apie romų, dar kitaip vadinamų čigonais, kilusių iš Indijos, persekiojimą, besitęsiantį šimtmečius. Filme vaizduojamos jų kančios vienuolikoje Europos valstybių, jų masinės žudynės holokausto metu. Holokausto muziejai ir Romų studijų centrai, taip pat holokaustą išgyvenę išlikę gyvi liudininkai pasakoja apie neįsivaizduojamas romų kančias. Vienas profesorius filme pasakoja šiurpią istoriją, kaip jis, tuomet dar vaikas, tapo išsigimėlio, nacių „medicinos bandymu” vado dr. Mengele auka.

Šiandien, kaip ir ankstesniais šimtmečiais, romai vaizduojami neigiamai, stereotipiškai kaip, pvz., ope-roje „Karmen” ar šių laikų Amerikos popdainininkės Cher dainoje. Romai iki šiol kenčia nuo rasizmo – jie yra

CIFF uždarymas: prie mikrofono CIFF prezidentas Jules Belkin įteikia apdovanojimą „Legacy Award” buvusiam „Cleveland Cavaliers” savininkui George Gund III; kairėje stovi CIFF direktorius Patrick Shepherd, George Gund III, Jules Belkin, CIFF vykdomoji direktorė Marcie Goodman, University Hospitals, kuris yra CIFF pagrindinis rėmėjas, vyr. administratorius Steven D. Standley ir CIFF meno direktorius Bill Guentzler.

V. Stankaus nuotr.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

„Gilvelio“ kursai

KUN. VILIUS DUNDZILA

Tėsinys iš birželio14 d.

„Gilvelio“ kursai man yra mano gyvenimo tėsinys. Visą savo suaugusį gyvenimą auklėju paauglius ir jaunus suaugusius: koledže, sekmadieninėje mokykloje, labdaroje, religinėse ar ŽIV sergančių stovyklose. Tokiose stovyklose jaunimą reikia supažindinti su gamta, nes jis neatpažįsta medžių, žvėrelių, žvaigždžių arba bijo tamsos, uodų, vandens. Nemoka plaukti nei patys, nei plaukioti su laivu. Jie labai skiriasi nuo mano jūrų skautų, kurie yra lyg žuvys žemėje arba tiksliau – „undinai“. Jeigu mes būtume gyvenę prieš 350 milijonų metų, mes nebūtume išrėplioję iš sūraus pirmapradžio vandenyno į sausumą. Taip pat auginau tris gyvenimo nuskriaustus paauglius („foster“).

Pats mėgstu smagiai stovyklauti kelis kartus per metus, ypač prie vandens, kur galiu maudytis, nardyti ir plaukioti laiveliais. Dalyvavau ir suaugusių stovyklose, bet ten labai nepatiko programos stoka, girtuokliavimas ir narkotikų vartojimas. Būdamas jos mokytoju man labai patinka jos mokytojų stovyklos, kur keliamasi anksti, medituojama, daug mankštinamasi, valgomas sveikas vegetariškas maistas. Vakara, saulei leidžiantis, sau tyliai sugiedu brolio kun. Stasio Ylos sukurtą gražią giesmę „Sutelk, mus Viešpatie, būrin“.

Bendradarbiauju ir lietuvių akademineje veikloje: Baltijos studijų asociacijos ir Santaros-Šviesos. Tiesa, tai neturi jokio ryšio su gamta, iškydomis, vandens sportu ir pan.

Gyvendamas Lietuvoje, su dideliu pasitenkinimu vykau į etnografi-

Broliu Dundzila įteikia savo broliui broliui Viliui „Gilvelio“ mokyklos užbaigimo kauliukus ir užriša jam „Gilvelio“ mokyklos kaklaraištį.

nes ekspedicijas ir stovyklas, kur rinkau tautosaką kaimuose. Gyvenome palapinėse su lauko virtuve prie ežerėlio arba upės. Tuo metu rūpestį kėlė chemikalais apteršti Lietuvos vidaus vandenys: kada galėdavome vartodavome šulinio vandenį. Nors gamindavomės skanų maistą, seilės varvėdavo, kai senelės mums pasiūlydavo kaimiškos ruginės duonos su šviežio sviesto rieke. Gardesnio užkandžio pasaulyje nerasi!

Kartas nuo karto vis grįždavau prie skautų. Apsilankiau pas skautus Vokietijoje. Ne kartą buvau instruktoriumi mūsų skautų stovyklose. „Lituanicos“ tunte ėjau sekretoriaus pareigas. Prieš paskutinę tautinę stovyklą pasiūliau prisidėti prie tunto veiklos, bet tuo metu mano pagalbos neprireikė. Praėjusį pavasarį sesė kun. diak. Erika Brooks pasakė, kad jos sūnaus brolio Edžio Brooks draugovei reikia pagalbos, taip nuo šių

skautavimo metų pradžios esu „Perkūno“ dr. vės draugininko pavaduoto-

ju. Ji mane ir pakvietė įstoti į Akademikus skautus. Pirmą kartą tapau junijoru prieš, ko gero, 30 metų, bet nebaigiau programos.

Mane labiausiai domina skautavimo vertybės – tarnauti Dievui, tėvynei ir artimui bei mylėti jūrą ir auklėti jaunimą. Tai yra tapę mano gyvenimo principais. Skautiška veikla atviroje erdvėje gaivina mano širdį: mėgstu stovyklauti, važiuoti dviračiu, stebėti žvaigždes, užsiimti gamtosauga bei plaukti baidarėmis, laivais ar burlaiviais. Atvirai pasakius, kaip ir nemažai mano draugų, esu rūšiavimo fanatikas. Šūkį „Gamtoje be dėmės“ (Leave No Trace) jau daugelį metų įgyvendinu ir namuose, ir stovyklaudamas.

Veikla su lietuviais skautais mane džiugina, nes man yra svarbu lietuvių išlaikymas, o mūsų jaunimas yra tikrai nepaprastai gabus ir šaunus.

Budėkime! Gero vėjo!

Brolio Viliaus „Gilvelio“ mokyklos bebrų skiltis.

Kovas Palūnas, fil. Neries Pupiūtės-Palūnas sūnus ir fil. Nijolės Pupienės anūkas, gyvenantis Seattle, WA, pasiekė skautų laipsnį „Eagle Scout“. Šį garbingą laipsnį pasiekia mažiau nei 4 proc. skautų. Kovas, šį pavasarį gerais pažymiais baigęs Lakeside School gimnaziją, mokslus toliau tęs University of Washington, Seattle. Nuotraukoje Kovas Palūnas su laipsnio „Eagle Scout“ atributu.

„Sietuvos“ vyr. skaučių ir skautininkų draugovės 2012 m. sueigų datos. Sueigos vyks Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL, posėdžių kambaryje, trečią mėnesio ketvirtadienį 1 val. p. p.

liepos ir rugpjūčio mėn. sueigų nebus,
rugsėjo mėn. 20 d.
spalio mėn. 18 d.
lapkričio mėn. 15 d.
gruodžio mėn. 20 d. Šv. Kūčios – Ateitininkų namuose
„Sietuvos“ draugininkė sesė Vilija

LAIKAS BĖGA

Laikas bėga. Laikas registruotis į šių metų Čikagos tuntų ruošiamą vasaros stovyklą Rako miškuose.
Stovykla prasideda šeštadienį, liepos 14 d., (12 v. p. p.) ir vyks iki sekmadienio, liepos 22 d. (12 v. p. p.).
Registracija baigėsi birželio 16 d.
Dabar prie stovyklos mokesčio reikės papildomai mokėti 50 dol.
Registracijos anketas galite rasti internete:
www.rakas.org; www.nerija.org; www.avk-tuntas.org
arba pas savo vadovus.
Tad nedelskite ir greitai užsiregistruokite, nes laikas bėga. Rako miškai šaukia Jus!

Šiaurės Amerikos ateitininkai ir Lietuvių skautų sąjunga sveikina XIV Lietuvių tautinių šokių šventės rengėjus, dalyvius, svečius ir žiūrovus

***„Sheraton“ viešbutyje, „Fairfax“ kambaryje, trečiame aukšte, veiks Jaunimo centras Birželio 29 d., penktadienį, nuo 10 val. r. iki 3 val. p. p. kviečiame mūsų narius ir svečius į Jaunimo centrą pabendrauti ir smagiai praleisti minutę kitą.**

Šiaurės Amerikos Ateitininkų valdyba ir Lietuvių skautų sąjungos pirmija

***„Sheraton Hotel“: 39 Dalton Street, Boston, MA 02199**

„DRAUGO“ LIETUVIUKAI

Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

Ilgiausia diena

miniatiūra

Gėstant diena nuėjau prie tvarto. Atsisėdau ant tvoros ir stebėjau nuostabius vaizdus tamsėjančiame danguje. Aš čia ateidavau kiekvieną vakarą, bet kiekvienąsyk būdavo kitaip. Ši naktis buvo ypatinga. Ji buvo trumpiausia naktis. Kai kurie žmonės dar šventė vasarą. Prie liepsnojančių laužų girdėjau, kaip žmonės šneka, juokiasi, dainuoja. Bet man tai buvo nesvarbu. Man visada patikdavo ilgiausia diena, nes būdavo labai smagu švesti vasarą, bet šiandien aš norėjau tik būti lauke ir žiūrėti į dangų.

Suūkus pelėdai, nustebau, kad jau tamsu. Išiziebus žvaigždėms, visi pamažu nuėjo namo. Likau tik aš. Vidunakčio tyloje žiūrėjau į dangų, mačiau nakties grožį ir klausiausi tylos ir gyvulių. Po kiek laiko nuplaukiau į sapnų pasaulį.

Kai saulė patekėjo, atsikėliau tarp ramunių. Ir miško tankme nuėjau namo, kur manęs laukė kiaušienė ir šeima.

Gabrielė Gedo

Miniatiūros autorė, atsiuntusi mums ne vieną rašinėlį, Gabrielė Gedo šiemet baigė Kristijono Donelaičio lituanistinės mokyklos 8-ą klasę.

Linos Pavilionienės nuotr.

Pasirodė naujas žurnalo „Eglutė“ numeris

„Ei, Spygliukai, paklausykite, O jei mokat – paskaitykite. Eglyne rasit paslapčių, Jos slepiasi tarp daug raidžių, Labai mažų ir DIDELIŲ. Tik nepaklyskite tarp jų!“

– skaitome atsivertę www.eglude.org internetinio žurnalo skiltį „Spygliukams“. Žurnalas spalvingas ir įdomus. Žurnalo redaktorės Ritos Lapšienės laiške, kurį gavo visos JAV lituanistinės mokyklos rašoma: „Išėjo naujas internetinio žurnalo vaikams ‘Eglutė’ numeris. Jis skirtas vaikams nuo darželio iki 5–6 klasės (priklausomai nuo vaikų lietuvių kalbos lygio). Dauguma puslapių galima atsispausdinti ir panaudoti pamokose. Žurnalą galite skaityti internetiniame puslapyje www.eglude.org

Gintaras Jocius. „Voras“.

JAV LB Švietimo taryba stengiasi žengti koją į koją su šiuolaikine technologija ir panaudoti internetą

kaip priemone efektyviau mokyti mūsų lietuvišką atžalyną, išsiskaldžiusį po visą Šiaurės Ameriką. Taip pat norime, kad šio žurnalo turinys būtų patrauklus vaikams.

Redaguoti „Eglutę“ perėmiau visai neseniai. 2012 m. pavasario numeris yra mano antrasis „kūdikis“, dar ne visai tobulas, bet vis tiek mielas ir brangus. Nors ir turiu pagalbinių ir čia, ir Lietuvoje, vienas lauke – ne karys. Kviečiu į talką jus, JAV lituanistinių mokyklų mokytojus ir, žinoma, tų mokyklų mokinius. Iš mokytojų laukčiau pasiūlymų ir pageidavimų, ką jos ir vaikai norėtų skaityti/matyti „Eglutėje“. Ir, žinoma, laukiau žinučių apie tai, kas vyksta jūsų mokyklose – piešinių, rašinių, vaizdo įrašų. Žinau, vyksta tikrai labai daug įdomių ir gražių renginių, tik ne visi apie juos sužino.

Taigi, atsiverskite Eglute.org, pavartykite jos puslapius, kritikuokite, siūlykite ir bendradarbiaukite visų mūsų ir mūsų vaikų labui. Lauksiu laiškų/medžiagos iš lietuviškų stovyklų ir vasarą.”

Tad nors dabar ir vasara, kartais visai neblogai ką nors paskaityti, juolab kad tai galima padaryti jūsų, mieli vaikai, taip mėgstamame kompiuteryje. Pabandykite, gal patiks ir jūs tapsite šio internetinio žurnalo gerbėjais, o jei norėsite parašyti, žurnalo redaktorė R. Lapšienė jūsų laisčių lauks adresu redaktore@eglude.org

Redaktorė

MARINA VISOCKIENĖ

Vienuolikametė šiaulietė Kotryna Najulytė praveria nedidelę kartoninę dėžutę. Joje, greta spalvingų, delne telpančių pačios veltų kiškučio, avytės, mergaitės – keletas sagių-meškiukų. Šių labai skirtingų lepečkovų per pastaruosius porą metų mergaitė sukūrė keletą dešimčių. Trys iš jų netrukus iškeliaus net į Japoniją.

Rankdarbiai sklinda po pasaulį

„Visuomet mėgau rankdarbius“, – sako penktokė, prieš dvejus metus internete pamačiusi iš veltinio veltų meškiukų fotografijas. Sudomino, todėl susirado aprašymą, kaip tokius pasigaminti, paprašė mamos nupirkti reikiamų įrankių, medžiagų. Prie sukurto meškučio prisiuvo žiogelį ir juo papuošė į darbąėjusią mamą.

„Ir prasidėjo“, – linksmi atsidūsta, prisimindama, kaip originaliais meškiukais panoros pasipuošti mamos bendradarbės.

Kotryna Najulytė. Giedrius Baranausko nuotr.

Dabar dėl dovanų nesuka galvos. „Prieš Kalėdas gal apie 20 meškiukų buvau padariusi“, – skaičiuoja.

Draugams, pažįstamiems kuriami Kotrynos meškiukai jau yra apsilankę net Amerikoje. Keli iš jų lydėjo už Atlanto koncertavusius berniukų ir jaunuolių choro „Dagilėlis“ dainorėlius. Trys nauji meškiukai artimiausiu metu turėtų apsigyventi Japonijoje.

„Vasarą, talkinant mamai, meškiukus ‘įmeškinsime’ interneto svetainėje, gal atsiras norinčių jų įsigyti“, – ateities planus kuria mergaitė.

Kiekvienam meškiukui – savo vardas

Visi Kotrynos kurti meškiukai – vienetiniai, dviejų vienodų tarp jų nėra.

Viename socialinių tinklalapių sukurtame puslapyje talpinanti naujausių meškiukų nuotraukas mergaitė kviečia visus, norinčius sugal-

voti jiems vardus. Nors daugelis vardus atsineša su savimi.

Žalioji meškutė su ramune ant pilvelio – Ramunė, rimtuolis juodas meškinas – Jokūbas, bitutę primenanti juodai geltona dryžuota meškutė – Bitė Maja, net linksmas ilgaausis zuikis ir velta avytė neliko be vardo.

„Čia – Zigmas ir Raminta“, – pristato Kotryna. Pažvelgusi į juos, suprantu, ką Kotryna minėjo apie saivą atsinešamus vardus, gi tikrai Zigmas ir Raminta!

Nors kartais iš vilnos suvelia ir kitų „padarėlių“, meškiukai mergaitei – mieliausi.

Pati meškiuko neįsisega

Penktokė meškiukus dažniausiai velia vakarais, po pamokų arba savaitgaliais. Vienas vakaras – vienas meškiukas. „Kai sužinau, kokiam žmogui bus skirtas meškiukas, viskas vyksta savaime. Jaučiu, kokia spalva tiktų ir patiktų tam žmogui, o paskui pridėdu meškučiui kitų pagražinimų – nuspalvinu žandukus, pilvelį, dar kokią detalę sugalvoju“, – pasakoja jaunoji autorė.

Paprašyta parodyti, kaip gimsta meškiukai, Kotryna išsitraukia poroloną gabalėlį, specialią adatą su dantukais, skirtą vilnai velti, paima spalvotą vilnos gabalėlį (tokių turi visą maišelį).

Vilną ima badyti adata tol, kol ši susivelia ir įgauna reikiamą formą. Tuomet pridėda kitų spalvų vilnos gabalėlių. Prisiuva karoliukus-akutes, išsiuvinėja nosytę ir burnytę, prisiuva žiogelį meškiukui prisegti.

Mergaitė prisipažįsta segės-meškiuko nenešiojanti. „Šiandien buvau įsisegusi pačios suveltą mergaitę. Ištvėriau su ja vos vieną pamoką, vėliau nusisegiau. Matyt, su manimi pabuvę mano darbeliai nori kitur išeiti“, – juokiasi moksleivė.

www.skrastas.lt

Kotrynos veltiniai.

APIE DARBĄ...

Kas iš vaikystės žino, kad darbas yra gyvenimo dėsni, kas iš jaunystės suprato, kad duona pelnoma tik sunkiai prakaituojant, tas pasirengęs žygdarbiui, nes reikiamą dieną ir valandą jis ras valios ir jėgų jį įvykdyti. – Jules Verne Vernas.

Žinios – sandėlis, darbas – raktas nuo jų. – Pierre Boiste

Darbas apsaugo mus nuo trijų didžiųjų blogybių: nuobodulio, ydų ir skurdo. – Voltaire

Svarbiausia – padaryti nors truputį daugiau, negu gali. – Aleksas Baltrūnas

„Fotografavau Lietuvą..“

Vytauto Augustino 100-metį minint

LAIMA APANAČIENĖ

Šiandien, birželio 21 d., Lietuvos nacionaliniame muziejuje, Vilniuje, atidaryta vieno žymiausių tarpukario Lietuvos fotografų Vytauto Augustino (1912–1999) fotografijų paroda „Tėvynė Lietuva“. Paroda skiriama fotografo 100-osioms gimimo metinėms.

Negailestingai bėga laikas, nusi-nešdamas užmarštin vardus, pavardes žmonių, ne taip seniai dar gyvenusių tarp mūsų. Jaunoji karta, kuri nesidomi fotografijos menu, tikriausiai net nežino, kas buvo tas V. Augustinas. O gi šio fotomenininko palikti praeities vaizdai, senosios tarpukario Lietuvos nuotraukos, kuriose atgyja ir spinduliuoja prarasto laiko dvasia bei nepaprasta idilė – tikra mūsų šalies istorija.

Vytautas Augustinas. Vienybės aikštė. Kaunas, XX a. 4-asis dešimtmetis. Lietuvos nacionalinio muziejaus nuosavybė.

V. Augustino negatyvai, kuriuos, susikroves į nedidelį medinį lagaminėlį, jis, 1944 metais sėdęs ant dviračio, išsivežė į Vakarus, po ilgų kelionių 1996 metais sugrįžo į Lietuvą. Tiesa, jų buvo gerokai mažiau, kai kurie jų jau buvo išsibarstę ilgų ir tolimų kelionių metu, kiti – pablukę, išsitrynę.

Ta medinio lagaminėlio su negatyvais istorija – tikras detektyvas. Iki sugrįžimo daugiau nei po 50-ies metų kelionių atgal į Lietuvą lagaminėlis spėjo pabūvoti Kaune, Berlyne, Vienoje, vėl Berlyne, Stokholme, Anglijoje, Spakenberg (Vokietija). Perplaukęs Atlantą, lagaminėlis „apsistojo“ New York, iš ten nukeliavo į Florida, kol galų gale vėl „sumanė“ skrostiti per Atlanto bangas ir visiems laikams „nutūpti“ Vilniuje. Protėvių žemėn po penkiasdešimties emigracijoje praleistų metų pagaliau sugrįžo ir pats nuotraukų autorius V. Augustinas. Visus lagaminėlyje išsaugotus 2,492 negatyvus, nuotraukas, asmeninius daiktus V. Augustinas padovanojo Nacionaliniam dailės muziejui.

Vytautas Augustinas gimė 1912 m. liepos 25 d. Leliūnuose, Utenos apskrityje. Augo garsaus siuvėjo Petro Augustino ir Marijonos Zarankaitės dideleje, devynių vaikų šeimoje. Vaikystėje, kaip ir kiti jo bendraamžiai, ganė kiaules. Tėvas, tikėdamas, kad galima pragyventi iš siuvimo, išmokė siūti ir Vytautą. Tačiau jaunuolis be galo mėgo piešti, svajo-

jo tapti dailininku, deja, pinigų mokslui nebuvo, o turėdamas keturių gimnazijos klasių išsilavinimą negalėjo mokytis meno mokykloje.

Kartą Vytauto brolis parsivežė į Leliūnus fotoaparata, kuriuo darydavo gyventojams pasų nuotraukas. Ir Vytautas visam gyvenimui užsikrečia „fotografijos liga“.

Septyniolikmetis jaunuolis išvyksta gyventi į Kauną ir įsidarbina padėjėju įmonėje „Viskas fotografijai“. Žinoma, čia fotografuoti jam niekas neleido, reikėjo plauti vones, bakelius, ryškinti, gaminti kopijas. Tačiau buvo laisvalaikis, kurį jis praleisdavo su fotoaparatu rankose. Pirmoji didelė sėkmė – Vytauto nuotrauka „Panemunės sodyba“ išspausdinta žurnale „Naujoji romuva“.

vos krašto patriotas, drauge su Vilniaus rinktine dalyvauja žygyje į senąją Lietuvos sostinę Vilnių, fotografuoja trispalvės vėliavos iškėlimą Pilies bokšte, Mišias Aušros Vartų koplyčioje, Lietuvos kariuomenės sutikimą ir eiseną Katedros aikštėje.

V. Augustinas pradeda dirbti „Tiesoje“, vėliau „Liaudies ūkyje“. Deja, gyvenimas neramus, prasidėjo Antrasis pasaulinis karas. Karo metais fotografas dirbo Broniaus Kviklio redaguojamame laikraštyje „Policija“.

1944 m. liepą, priartėjus frontui, kaip ir daugelis kitų lietuvių patraukė į Vakarus, 1945–1949 m. gyveno Vokietijoje DP stovyklose. Spakenberg stovykloje jis su kunigu Viktoru Dabušiu ūkinį pastatą pertvarkė į bažnyčią.

Vytautas Augustinas. „Pjaunamas kelio užkardas. 1939 m. spalio 27 d.“

1949 m. V. Augustinas atsiduria šiapus Atlanto. Jam pasiseka – įsidarbina spalvotosios fotografijos laboratorijoje „Berkly“, New York. Bendradarbiauja ne tik išeivijos laikraščiuose, žurnaluose, knygose (išleido fotoalbumą „Antanina Dambrauskaitė“, 1948 m.; iliustravo Vytės Nemunėlio „Po tėvynės dangum“, 1952 m.). Jo nuotraukas, fotomontažus galėdavai pamatyti ir amerikiečių leidiniuose. Daug Augustino nuotraukų buvo panaudota „Lietuvių enciklopedijoje“.

Gyvendamas JAV Augustinas išleido savo fotografijų knygas „Our Country Lithuania“ (1951) ir „Lithuania“ (1956), o jau jam sugrįžus į Lietuvą, 1997 metais pasirodė jo 1936–1947 metais darytų fotografijų knyga „Fotografavau Lietuvą“. Pastarojo fotoalbumo įžangoje Augustinas rašo: „Užsimerk ir susikaupk valandėlę ir vėl regėsi viską, ką esi palikęs. Prieš akis praplauks dainių apdainuotos upės ir upelės, o su jomis praplauks ir Tavo gražiausios gyvenimo dienos, praleistos tipiškoje aukštaičių, žemaičių, dzūkų ar suvalkiečių sodyboje. Vėl regėsi skaidrius ežerus, kurių aukštus krantus puošia juodalksnių, beržų ir žilvičių vainikai.“

Yra žmonių, kurie ir šiandien tebenešioja prie krūtinės gimtosios žemės trupinėlių. Ši knyga dvasiškai tebūnie tiek pat vertinga, kiek tasai žemės trupinėlis ar šilainė. Teprime-na ji gyvąją Lietuvą, į kurią taip dažnai plaukia mūsų mintys...”

Lietuvai atkūrus Nepriklausomybę 1996 m. fotomenininkas V. Augustinas grįžta į Lietuvą. Grįžta, kad po kiek laiko atgultų amžinam poilsiui savo gimtojoje žemėje.

V. Augustino fotografija yra savita ir ryški, turinti savo veidą. Grožio ir giedros menininkas ieškojo ne gilioje senovėje, o dabartyje. Pradėjęs nuotraukose vaizduoti besikuriančią Lietuvą, jis metų metais fotografavo krašto pažangą, gamtą ir miestelius. Tačiau ir ne visai akylus žiūrovas pastebės, kad ir ką jis nefotografuodavo, pirmiausia jo nuotraukose išryškėdavo gamta, peizažas.

Atsiradus spalvotai fotografijai, jis su didele aistra bando save naujoje srityje. Jo spalvotuose nuotraukose pastebimas tapybinis elementas, šešėlių žaismas. Čia jau tikriausiai

įtakos turėjo įgimtas meninis pajautimas.

Įdomiai jis pasirinkdavo fotografavimo laiką. Apie tai gražiai aprašė Paulius Jurkus straipsnyje „Vytauto Augustino foto menas“ („Aidai“, 1955 m. 2; 93 psl.): „Gamtos pajautimą jis pagilino atmosferinėm studijom. Jis susekė, kada būna geriausias apšvietimas, kada skaidriausi debesys ir vandenys. Susidarė net savitą fotografavimo tvarką. Geriausią apšvietimą duoda ankstus rytas ir vakaras (vasarą – po 5 val.). Vidurdieniais jis niekada nejudino kameros, už tai ankstų rytą jis ‘medžiojo’. Švarus oras davė galimybes ryškiai apčiuopti daiktus. Čia prisidėjo horizontalus saulės apšvietimas, kuris pastatams suteikė aiškius kontūrus. Rytmečiais ‘medžiojo’ rūką, šviesos ir šešėlių žaismą.“

Kaip nuotraukos su rytmetiniais apšvietimais turi giedrumą, taip vakarinės – lengvą melancholiją. O kai vakare nulijo lietus ir pasirodė pažemyje saulė, tai daiktai ir laukai sušvyti tiesiog ilgesinga šviesa.”

Paskutinius savo gyvenimo metus V. Augustinas praleido Lietuvoje. Jis ne tik grįžo pats, bet Lietuvai padovanojo ir savo darbus. Minint žinomo fotografo šimtmetį, jo palikimo saugotojas – Lietuvos nacionalinis muziejus – kviečia visus, besilankančius Vilniuje, į parodą menininko, kurio dvasios nepajėgė palaužti jokie gyvenimo vėjai.

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@aol.com

MŪSŲ STALUI

NAMINIŲ SALDUMYNŲ KRAITELĖ

Naminės obuolių pastilės

Reikės: 2 šviežių obuolių, 3 šaukštų spanguolių sulčių.

Obuolius nulupkite, išpjaukite sėklalizdžius, supjaustykite skiltelėmis. Į storadugnį puodą supilkite sultis, suberkite supjaustytus obuolius ir uždengę virkite 10–15 minučių, kol suminkštės. Paskui sutrinkite ir neuždengtą puodą vėl pastatykite ant mažos ugnies, kad išgaruotų drėgmė.

Kepimo indą išklokite kepimo popieriumi, plonu sluoksniu sukrėskite išvirtą masę ir išlyginkite. Džiovinkite praviroje 200 laipsnių F temperatūros orkaitėje 3–4 valandas. Masė tinkamai paruošta, kai ją liečiant vos juntama drėgmė, tačiau ranka neišsitempa. Tuomet supjaustykite juostelėmis, susukite ir sudėkite į stiklainius (jeigu juostelių viduje masė žaloka, jas reikia dar padžiovinti).

Džiovintų vaisių rutuliukai

Reikės: 1/2 puodelio džiovintų slyvų, 1/2 puodelio džiovintų datulių, pusės citrinos, kelių džiovintų abrikosų, pusės šaukštelio medaus, kocosų drožlių.

Džiovintus vaisius sumalkite mėsmale, sumaišykite su medumi ir citrinos sultimis. Iš gautos masės for-

muokite rutuliukus, apvoliokite juos kokosų drožlėse, sudėkite į lėkštę ir laikykite šaldytuve. Džiovintų vaisių rutuliukai labai tinka prie arbatos. Norintieji eksperimentuoti gali pridėti susmulkintų riešutų, saulėgrąžų ar sezamų sėklų.

Šokoladinio kremo putėsiai

Reikės: 1 1/2 (200 g) puodelio juodojo šokolado, 1/2 puodelio vandens, 14 uncijų ledo.

Prireiks dviejų gilių indų: vieno didelio, kito mažo ir atsparaus ug-

niai. Mažasis turi laisvai tilpti į didelį.

Į mažą indą sudėkite sulaužytą šokoladą, supilkite vandenį. Indą pastatykite ant viryklės ir kaitinkite ant nedidelės ugnies. Šokoladas neturi pradėti virti, burbuliuoti – tik lengvai lydytis. Vos tik šokoladas ištirps, išjunkite ugnį ir palikite ant karštos viryklės, kad neatvėstų.

Į didelį puodą arba dubenį įpilkite labai šalto vandens ir įmeskite ledo. Indą su karštu šokoladu įstatykite į puodą su ledu. Šokolado masę suplakite plaktuvu, palaipsniui didindami greitį. Iš pradžių masė bus skysta. Paskui, maždaug po 5–7 minučių, šokoladas ims staigiai tirštėti. Dar po minutės pavirs panašiu į pastą. Vadinasi, šokoladinio kremo putėsiai paruošti. Šiuos putėsius galite pateikti kaip atskirą desertą ar ledų priedą, jais galite papuošti kitus saldumynus.

Karameliniai irisai

Reikės: 400 mlg (mažiau kaip dviejų puodelių), apie 1 ir 3/4 grietinės, 2 puodelių cukraus, 1/2 puodelio medaus.

Sumaišykite grietinę, medų, cukrų ir kaitinkite ant mažos ugnies, kol užvirs. Virkite taip pat ant nedidelės ugnies 20–25 minutes, vis pa-

maišydami medine mentele. Masė palaipsniui pakeis spalvą, sutirštės, taps taši. Ar ji jau paruošta, galite patikrinti taip: įlašinus karamelės į šaltą vandenį, lašas turi iš karto sukietėti. Supilkite karamelės masę į indą (silikoninio indo tepti nereikia, o jei jis iš kitos medžiagos – patepkite bekvapiu aliejumi). Leiskite masei atvėsti ir supjaustykite kvadratiniais ar stačiakampiais gabalėliais.

Medaus gardėsis

Reikės: medaus, riešutų, saulėgrąžų, džiovintų vaisių.

Sterilizuokite stiklainį, kuriame sluoksniuosite medų su džiovintais vaisiais, riešutais ir saulėgrąžomis. Džiovintus vaisius be kauliukų (slyvas, abrikosus, vyšnias, figas) nuplaukite, padžiovinkite orkaitėje. Dėkite į stiklainį sluoksnių riešutų (graikinių, migdolų, lazdynų), saulėgrąžų, medaus, džiovintų vaisių, vėl medaus. Taip sluoksniuodami užpildykite visą stiklainį. Palaukite, kol medus nusės ir, jei reikia, įdėkite dar. (Galite dėti tik riešutų ir medaus arba vien džiovintų vaisių su medumi.) Galite įberti prieskonių, pavyzdžiui, kardamono ar cinamono.

Parengta pagal
Emiliją Čepulionytę

Ir vėl stebino Cleveland tarptautinis filmų festivalis

Atkelta iš 5 psl.

Visi Amerikos didesnieji miestai patiria tas pačias socialines, ekonomines problemas (nedarbas, socialinis susiskirstymas ir t. t.). Amerikos viešoji televizija (Public TV) iškėlė dar vieną skaudulį – JAV valdžia prieš kurį laiką vadovavosi „raudonos linijos“ („redlining“) politika, bent iš dalies atitverdama tam tikrus miesto rajonus (pvz., Detroit) raudonai dažytais tvoromis (ką paskolų bendrovės ir bankai visoje Amerikoje pažymėjo savo žemėlapiuose) ir taip paženklindama tas vietas, kuriose gyvenantiems žmonėms nereikia išduoti namų paskolų, draudimo ir pan. Bet 2007 metais valdžia staiga pakeitė savo politiką ir, tarsi norėdama atitaisyti padarytą skriaudą, nelaukta atrišo rankas bankams be atodairos išduoti dideles paskolas namams įsigyti nepajėgiantiems jų išmokėti. Ilgainiui tokia politika privedė prie masiško tokių išsiskolinusių gyventojų namų atėmimo („foreclosures“), tai savo ruožtu privedė prie Amerikos miestų, įskaitant Detroit, gyvenamųjų rajonų nualinimo. Vėliau tokių beverčių paskolų pardavimas Amerikos ir pasaulio investitoriams atvedė prie dar didesnio ekonominio nuosmukio.

Didžiausias Amerikos vagis

Pasitelkęs Rick Porrello knygos „Superthief: Inside America's Biggest Bankscore“ siužetą, prodiuseris Tommy Reid sukūrė įdomų dokumentinį filmą „Superthief“ apie Cleveland Collinwood rajone, esančiame šalia lietuvių rajono, gyvenusį italų

kilmės Phil Christopher, pramintą „Superthief“. Jis įvykdė didžiausią Amerikos istorijoje (30 mln. dol.) banko apiplėšimą turtingame California valstijos mieste Laguna Niguel. Filme įdomiai pasakojama, kas privertė gabų vaiką tapti Amerikos didžiausiu vagimi.

Griaunant stereotipus

Filme „An Oversimplification of Her Beauty“, palankiai įvertintame „Sundance“ filmų festivalyje, jaunas režisierius afroamerikietis Terence Nance sukūrė technologiškai naujovišką, o menine prasme – labai kūrybingą filmą apie tai, kaip jaunuolio meilė merginai sugriauna stereotipus apie juodosios rasės žmones. Nance filmui sukurta muzika – ezoteriška, lyriška, o ne stereotipinė „boom boom“ ar rapo stiliaus muzika. Merginos odos spalva daug tamsesnė nei Nance, kuris filme vaidina jaunuolį, bet jos anglų kalbos poetiškumas ir tikslumas yra kone šekspieriškas. Tad žiūrėdamas filmą girdi ir matai žmogų, o ne tamsią jo odos spalvą. Matyt, režisierius ir norėjo tai parodyti – kad ne odos spalva apibūdina žmogų, bet jo protas, gili siela.

Apdovanojimai

Festivalio uždarymo iškilmėse buvo paskelbti laimėtojai. Žiūrovų balsų dauguma geriausiu filmu pripažintas „Under African Skies“; geriausiu dokumentiniu filmu – „Beauty Is Embarrassing“; filmas „Finding North“ laimėjo „Greg Gund Memo-

rial Standup Competition“; filmas „Bill W“ (apie Anoniminių alkoholikų draugijos steigėją) laimėjo apdovanojimą „Local Heroes Award“; Centrinės ir Rytų Europos filmų grupėje (Central and Eastern European Film Competition) geriausiu pripažintas filmas iš Rumunijos „Best Intentions“.

Apdovanojimas „Legacy Award“ paskirtas George Gund III, vienam iš

CIFF steigėjų ir patikėtinių, prieš 20 metų įsteigusių apdovanojimą, skirtą Centrinėje ir Rytų Europoje sukurtam filmui, ir jau 10 metų jį remiančiam finansiškai. Jis taip pat buvęs „Cleveland Cavaliers“ komandos savininkas, spaudoje gražiai atsiliepdavęs apie Žydrūną Ilgauską ir jo „lietuvišką darbo etiką“. Tikimės, kad ir ateinančiais metais šiame filmų festivalyje bus rodomi lietuviški filmai.

ATLANTIC Express Corp.
1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Aptarti lietuvių bendruomenės Airijoje sielovados klausimai

Dublinas (URM info) – Lietuvos ambasadorius Airijoje birželio 15 dieną su aukštais Lietuvos katalikų bažnyčios dvasininkais, dalyvavusiais Dubline vykusiame 50-ajame Tarptautiniame eucharistiniame kongrese, aptarė Airijos lietuvių sielovados, bendruomenių telkimo ir palaikymo klausimus.

Susitikime Lietuvos ambasadoje dalyvavo vyskupai Gintautas Grušas

(antras iš d.) ir Rimantas Norvila (ketvirtas iš dešinės), Lietuvos delegatas kongresui kunigas Žydrūnas Kulpis ir Airijos lietuvių katalikų misijos kapelionas kunigas Egidijus Arnašius. V. Purlys pažymėjo, kad Airijos lietuvių katalikų misija atlieka labai svarbų vaidmenį, telkiant tautiečių bendruomenę ir puoselėjant tautiškumą užsienyje.

Lietuva geriau kovoja su prekyba žmonėmis nei kaimyninės šalys

Vilnius (BNS) – Lietuva geriau kovoja su prekyba žmonėmis nei kaimyninės Latvija, Estija, Baltarusija ir Rusija, o pernai rezultatai tapo ypač pastebimi, rašoma naujoje Jungtinių Valstijų Valstybės departamento ataskaitoje.

Lietuva, kaip ir ankstesniais metais, priskirta prie pirmos kategorijos valstybių, kurios, amerikiečių vertinimu, tinkamai kovoja su prekyba žmonėmis. Latvija ir Estija priskirtos antrai grupei tarp šalių, kurios neatitinka pačių mažiausių reikalavimų. Tokios pat kritikos sulaukė Europos Sąjungos (ES) narės Portugalija, Graikija, Rumunija, Vengrija, Bulgarija, o Rusija ir Baltarusija įvertintos dar blogiau.

„2011 m. Lietuvos Vyriausybė identifikavo dukart daugiau aukų, pradėjo triskart daugiau tyrimų ir užtikrino, kad visi kaltais dėl prekybos žmonėmis pripažinti asmenys būtų nuteisti laisvės atėmimo baus-

me”, – rašoma dokumente.

Pernai Lietuvoje pradėtas 21 ikiteisminis tyrimas dėl prekybos žmonėmis, 2010 m. buvo 7 tokie tyrimai. Valstybės departamento teigimu, Lietuva smarkiai padidino finansavimą rūpinantis aukomis – 2011 m. aukomis besirūpinančioms nevyriausybiniams organizacijoms skirta 60,000 JAV dol. – gerokai daugiau nei 35,000 dol. 2010 m. Vis dėlto, JAV nuomone, šis finansavimas tebėra per mažas.

Pernai Lietuvoje nustatytos 45 prekybos žmonėmis aukos, 2010 m. jų buvo 22. Tarp problemų minimas dažnai pasitaikantis aukų atsisakymas bendradarbiauti su teisėsauga. Ataskaitos autorių vertinimu, specializuoti teisėsaugos skyriai profesionaliai tiria tokius nusikaltimus, tačiau provincijoje kai kuriems pareigūnams dar trūksta kompetencijos. Be to, anot ataskaitos, Lietuvoje lieka problemų, tiriant priverstinio darbo atvejus.

Diskutuota apie kultūros politiką

Vilnius (President.lt) – Lietuvos Respublikos Prezidentūroje įvyko apskritojo stalo diskusija „Kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimas: pokyčiai ir perspektyvos”.

Prieš dvejus metus Seimas patvirtino Lietuvos Respublikos prezidentės Dalios Grybauskaitės siūlymu paruoštas Lietuvos kultūros politikos gaires, todėl susirinkę kultūros, meno ir akademinės bendruomenės atstovai, Kultūros ministras, Švietimo ir mokslo, Finansų ir Ūkio ministerijų viceministrai aptarė, kaip per dvejus metus pakito padėtis kultūros srityje ir kokia yra šios srities plėtros galimybės. Diskusijos dalyviai dalijosi nuomonėmis, kokie per porą metų pasiekti laimėjimai ir išmoktos pamokos, taip pat pateikė kritiškų

padėties vertinimų.

Diskusijos svečiai atkreipė dėmesį, kad pastaruosius dvejus metus kultūra užima svarbią vietą valstybės raidos dokumentuose. Buvo aptarta svarbi naujoje 2014–2020 m. ES finansinėje perspektyvoje numatoma struktūrinės paramos sritis „Kultūra”, diskutuota, kaip pasiekti, kad kultūros sričiai būtų numatytas deramas finansavimas.

Renginio dalyviai atkreipė dėmesį, kad Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimas turėtų tapti veiksmingesnis, kultūros finansavimo politika turėtų atitikti valstybės raidos dokumentuose keliamus tikslus. Buvo pasigesta permainų kultūros paveldo srityje.

V. Putin nerimauja dėl JAV dolerio

Los Kabos (BNS) – Rusijos prezidentas Vladimir Putin birželio 19 d. sakė, kad Europos požiūris į euro zonos skolų krizę jam teikia pasitikėjimo, tačiau jis noris, kad Didžiojo dvidešimtuko (G20) šalys didesnę dėmesį kreiptų į JAV užsienio skolą.

„Man suteikia pasitikėjimo tai, kaip Europos Komisija, su kuria retai sutariame, ir euro zonos šalys ketina įveikti problemas, su kuriomis susidūrė”, – baigiantis G20 susitikimui sakė V. Putin. Tačiau Rusijos vadovas taip pat pažymėjo, kad jam trūksta aiškumo dėl JAV dolerio ateities po lapkričio rinkimų. „Jeigu pusę savo atsargų laikome JAV doleriais ir JAV obligacijomis, norėtume žinoti, kas su JAV doleriu bus po JAV prezidento rinkimų”, – sakė V. Putin. „Jų skola siekia 15 trilijonų! –

pareiškė Rusijos prezidentas. – Kas bus su pagrindine pasaulio atsargų valiuta? Kam turėtume būti pasiruošę? Tai yra klausimai, kurie turėtų būti G20 dėmesio centre”, – kalbėjo V. Putin.

V. Putin, kuris birželio 18 d. susitiko su JAV prezidentu Barack Obama, anksčiau sakė, kad JAV yra pasaulio ekonomikos parazitės, kaupiančios milžiniškas skolas. Rusijos prezidentas mano, kad pasaulis turėtų pereiti prie kitų atsargos valiutų ir šis klausimas gali būti svarstomas, kai kitą G20 susitikimą Sankt Peterburge rengs Rusija.

„Norėčiau pabrėžti, kad G20 priima sprendimus, kurie veikia visas pasaulio ekonomikas. Ir G20 neturi teisės atsižvelgti tik į savo nuostatas ir siekius”, – sakė Rusijos vadovas.

JAV ir Rusijos nuostatos dėl Sirijos skiriasi

Washington, DC (BNS) – JAV ir Rusija vis dar nesutaria, kaip rasti išeitį iš Sirijoje susiklosčiusios padėties, nors Maskva pripažįsta, kad padėtis rimta ir reikia kuo greičiau išspręsti Sirijos problemą. Tai birželio 19 d. pareiškė Amerikos prezidentas Barack Obama.

„Rusija ir Kinija pripažįsta, kad padėtis rimta, kad ji neatitinka mūsų siekių ir sirų tautos siekių. Jos taip pat sutinka su tuo, kad šios problemos sprendimas bus naudingas mums visiems”, – teigė B. Obama po Didžiojo dvidešimtuko viršūnių susi-

tikimo Meksikos mieste Los Kabose.

Jis pažymėjo, kad padėtis Sirijoje buvo viena iš pagrindinių temų jo derybose su Rusijos prezidentu Vladimir Putinu ir Kinijos vadovu Hu Jintao. B. Obama taip pat pažadėjo, kad JAV toliau ieškos išeities iš Sirijoje susiklosčiusios padėties kartu su partneriais ir pateiks savo pasiūlymus artimiausiomis savaitėmis.

„Nematau galimybės pakeisti padėtį, jeigu Bashar al Assad liks valdžioje”, – pabrėžė jis. Pasak B. Obama, Sirijos prezidentas turi pasitraukti.

„WikiLeaks” įkūrėjas paprašė prieglobsčio Ekvadore

Londonas (BNS) – „WikiLeaks” tinklalapio įkūrėjas Julian Assange paprašė politinio prieglobsčio Ekvadore. Naujausiais duomenimis, J. Assange yra Ekvadoro ambasadoje Londone. Ekvadoro užsienio reikalų ministras Ricardo Patino pranešė, jog jo šalies vadovybė svarsto J. Assange, kuris siekia užginčyti sprendimą dėl ekstradicijos iš Didžiosios Britanijos, prašymą.

Švedija prašo išduoti jai Australijos pilietį, kaltinamą išžaginimu. Sprendimas dėl „WikiLeaks” įkūrėjo ekstradicijos buvo priimtas 2011 m.

vasarį. 2012 m. gegužės 30 d. Aukščiausiasis Teismas atmetė gynybos apeliaciją, o birželio 12 d. advokatai pakartotinai užginčijo sprendimą dėl ekstradicijos.

J. Assange neigia visus kaltinimus ir tvirtina, kad jo byla yra politizuota. Mat 2010 m. „WikiLeaks” paskelbė daugiau kaip 250,000 Amerikos diplomatų laiškų ir JAV kariškių slaptų dokumentų. Tinklalapio įkūrėjas bėgsta, kad Švedija jį išduos Jungtinėms Valstijoms, kur jam gresia įkalinimas iki gyvos galvos už įslaptintos informacijos paskelbimą.

SPORTAS

Kijevas/Doneckas (ELTA) – Lenkijoje ir Ukrainoje vykstančio Europos futbolo čempionato („Euro-2012”) trečiojo turo rungtynėse D grupėje birželio 19 d. Anglijos rinktinė 1:0 įveikė vieną iš pirmenybių šeiminkinių Ukrainos komandą ir pelnė kelialapį į ketvirtfinalį. Rungtynės vyko Donecke (Ukraina). Anglai per trejas rungtynes surinko 7 taškus ir tapo D grupės nugalėtojais. Ukrainiečiai su 3 taškais užėmė trečią vietą ir nepateko į atkrintamąsias varžybas.

Kitose grupės rungtynėse Kijeve (Ukraina) Prancūzijos rinktinė 0:2 pralaimėjo Švedijos futbolininkams, tačiau pateko į kitą etapą. Švedai jau nebeturėjo galimybių patekti į ketvirtfinalį. 4 taškus turintys prancūzai D grupėje užėmė antrą vietą, o 3 taškus surinkę švedai liko paskutiniai – ketvirti. Ketvirtfinalyje anglai susitiks su italais, o prancūzai žais

su nugalėtojų vardą ginančiais ispanais. Kitose ketvirtfinalio susitikimuose kovos Čekijos ir Portugalijos komandos bei Vokietijos ir Graikijos žaidėjai. Ketvirtfinaliai vyks birželio 21–24 dienomis.

Anglijos futbolininkai nugalėjo ukrainiečius. EPA nuotr.

VERSLO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

LIETUVA

Investicijos į Lietuvos-JAV santykius

Vilnius (Ekonomika.lt) – Kovo mėnesį Lietuva minėjo 22-ąsias Nepriklausomybės atkūrimo metines. Jungtinės Amerikos Valstijos tvirtai palaikė Lietuvos siekį atgauti nepriklausomybę. Šiandien JAV-Lietuvos santykiai išsiplėtė anapus tarptautinės diplomatijos rėmų ir pasiekė naują etapą. Tapusi pilnateise Europos Sąjungos ir NATO nare, Lietuva siekia sukurti palankias sąlygas JAV įmonėms plėtoti verslą Lietuvoje, ir taip mūsų šalis tvirčiau susieti tarptautinės prekybos srityje.

Į Europos rinką norinčios patekti amerikiečių įmonės viena po kitos atranda savo antruosius namus Lietuvoje. Vienos žymiausių Amerikos įmonių: „Coca Cola“, IBM, „Western Union“, „Computer Sciences Corporation“ ir „Moog“, patenkančios į „Fortune 500“ pelningiausių įmonių sąrašą, jau įsikūrė Lietuvoje ir iš čia sėkmingai plečiasi į regioną ir visą Europą.

Lietuva parodė išskirtinį gebėjimą greitai atsigauti po visą Europą sukrėtusios skolų krizės. Naujausi ekonominiai spėjimai žada, kad Lietuvos ekonomika augs sparčiau nei Europos Sąjungos vidurkis. Lyginant su kitomis posovietinėmis šalimis, Lietuvoje politinis klimatas yra vienas stabiliausių, su tvirta teisine sistema ir laisvais, sąžiningais bei nepriklausomais rinkimais. Lietuva, praeitais metais užėmusi regiono lyderės vietą pirmininkaudama Demokratijų Bendrijai ir ESBO, ir toliau teikia paramą kitoms demokratijos

siekiančioms posovietinėms šalims.

Vienas iš Lietuvos svarbiausių tikslų yra stipresni prekybiniai ryšiai su JAV. Šių metų sausio mėn. VŠĮ „Investuok Lietuvoje“ atidarė atstovybę North California valstijoje. Pagrindinis atstovybės uždavinys – tarpininkauti JAV įmonėms, norinčioms plėstis į Europos rinką.

JAV palaiko Lietuvos siekį vystyti dvišalius prekybos santykius ir didinti investicijas. JAV Komercijos departamento iniciatyva 2011 m. Lietuvoje pirmą kartą surengta JAV prekybos misija. Misijos metu JAV įmonės buvo skatinamos plėsti eksportą į Lietuvos rinką ir bendradarbiauti su vietos įmonėmis kartu plėtojant eksportą į trečiąsias šalis. Ši prekybos misija buvo 2010 m. paskelbtos JAV eksportą skatinančios iniciatyvos dalis, kuria per ateinančius 5 metus siekiama JAV eksportą padvigubinti.

Lietuva bei JAV siekia ir toliau plėtoti verslo bei diplomatinius santykius. Vien per šį pusmetį JAV su darbo vizitais viešėjo Lietuvos Respublikos ūkio, susisiekimo, švietimo ministrai ir Vilniaus meras. Lietuvoje savo ruožtu lankėsi JAV Kongreso delegacija; Valstybės sekretorė Hillary Clinton Lietuvoje viešėjo net du kartus, pastarąjį kartą dalyvaudama ESBO Ministrų Tarybos susitikime. JAV ir toliau plės bendradarbiavimą su Lietuva stiprinamos prekybą, didindamos investicijas ir skatinamos Amerikos įmonių ir jų partnerių Lietuvoje bendradarbiavimą.

Lietuvos ambasadorius JAV Žygmantas Pavilionis birželio 13 d. ambasadoje su Lietuvos įmonės „Amilina“ generaliniu direktoriumi Mindaugu Gedvilu aptarė sėkmingą įmonės veiklą JAV. M. Gedvilas atstovaujama įmonė eksportuoja krakmolą bei glitimą į JAV ir Europos Sąjungos rinkas – šiuo metu „Amilinos“ produkcija užima net 5 proc. JAV glitimo rinkos. Ambasadorius Ž. Pavilionis pasidžiaugė, kad Lietuvos verslininkai, pasinaudoję Europos Sąjungos naryste ir atsivėrusiomis galimybėmis, pradeda sparčiai užkariauti ir JAV rinką. M. Gedvilas dalyvavo JAV vykusioje pasaulinėje glitimo gamintojų konferencijoje.

Lietuvos Generalinė prokuratūra birželio 19 d. pradėjo ikiteisminį tyrimą dėl Ignalinos atominės elektrinės (IAE) pareigūnų galimo kyšininkavimo ir piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi. Tyrimas pradėtas JAV teismui šią savaitę priėmus sprendimą ir viešoje erdvėje pasirodžius informacijai, kad JAV įmonė „Data Systems & Solutions“ IAE pareigūnams galėjo duoti kyšius, kad gautų užsakymus. Teismui pateiktuose kaltinimuose skelbiama, kad „Data Systems & Solutions“ 1999–2004 m. yra laimėjusi keletą IAE užsakymų, kurių vertė svyravo nuo 1,3 mln. JAV dol. iki 13 mln. eurų. Virginia valstijoje įsikūrusi bendrovė buvo apkaltinga samokslu pažeisti Korumpuotos veiklos užsienyje įstatymą ir jo pažeidimu. Bendrovė sumokėjo 8,82 mln. JAV dol. baudą.

Jau šią vasarą vilniečiai ir miest svečiai galės naudotis nemokamu internetu lankomiausiose sostinės vietose. Taip paspartinti Vilniaus virsmą išmaniuoju miestu siūlo interneto ir televizijos tiekėja „Cgates“, pradėjusi tiekti nemokamą belaidį internetą sostinės Rotušės aikštėje, Vokiečių gatvėje, Mokytojų namų kiemelyje, K. Sirvydo ir S. Moniuskos skveruose.

Nuo to laiko, kai antro kurso studentas Kęstutis Juščius Gruzduose (Šiaulių rajonas) grybui nupirko pirmą fermą, praėjo 18 metų. Šiandien ūkininko K. Juščiaus „Baltic Champignons“ ūkis, sudarytas iš padalinių Lietuvoje bei užsienyje, yra vienas didžiausių ir moderniausių Rytų Europoje. Per metus ūkyje užauginama ir į kaimynines valstybes bei Skandinaviją išvežama parduoti dešimtys tūkstančių tonų pievagrybių.

PASAULIS

Birželio 19 d. per Didžiojo dvidešimtuko (G20) viršūnių susitikimą Meksikoje pasaulio vadovai paragino Europą imtis visų būtinų priemonių euro zonos skolų krizei įveikti. Jie išsakė rimtą susirūpinimą dėl „vienos didžiausių rizikų pasaulio ekonomikai“. Tačiau Europos Komisijos pirmininkas Jose Manuel Barroso pabrėžė, kad „tai – pasauliniai iššūkiai, ne tik Europos“. Vadovai iš didžiausių pramoninių ir ekonomiškai stiprių šalių, kurios pagamina daugiau nei 80 proc. pasaulio produkcijos, buvo susirinkę Meksikos Los Kabos kurorte. Jo tikslas – sustiprinti pasaulio ekonomiką, skatinant jos augimą ir kuriant naujas darbo vietas.

Graikijos parlamento rinkimus laimėjus finansinę paramą remiančioms partijoms, vis dėlto nesulaukta žymaus akcijų rinkų pakilimo, kaip kad buvo tikėtasi. Nedidele balsų persvara parlamento rinkimus laimėjusios konservatyvios partijos vadovas Antonis Samaras pakartojo sieksiantis, kad būtų pakeistos kai kurios susitarimo dėl finansinės paramos su ES ir TVF sąlygos. „BBC World Service“ ekonomikos korespondentas Andrew Walker pažymi, kad, nors Europai akivaizdžiai iškilęs rimtas pavojus, yra rimtų problemų ir pagrindinėse išsivysčiusiose ir besivystančiose pasaulio ekonomikos, įskaitant ir dvi didžiausias ekonomikas – JAV ir Kiniją.

JAV Aukščiausiasis Teismas nusprendė, kad vyriausybė Amerikos čiabuvių gentims turės atlyginti išlaidas už visuomenines paslaugas. Pagal JAV federalinius įstatymus, čiabuvių gentys gali pačios tvarkyti savo reikalus, o vyriausybė privalo jiems gražinti išlaidas už visuomenines paslaugas. Tačiau nuo 1994 iki 2001 m. Kongresas tam neskyrė pakankamai pinigų. Vyriausybė padengė tik nuo 77 iki 92 proc. išlaidų, todėl gentys prarado šimtus milijonų dolerių. Aukščiausiasis Teismas nusprendė, kad vyriausybė gentims turi visiškai atlyginti išlaidas už 1994–2001 m. teiktas paslaugas, įskaitant švietimą, aplinkosaugą ir saugumą. Tuometis lėšų trūkumas ir Kongreso sprendimas tokioms išmokoms nustatyti lubas nėra priežastis nemokėti gentims išmokų. Šis teismo sprendimas yra svarbi čiabuvių pergalė.

Šveicarijos bankas „Julius Baer“ pradėjo derybas dėl „Merril Lynch“ verslo įsigijimo iš „Bank of America“. CNBC televizijos duomenimis, sandorio vertė gali siekti 1,5–2 mlrd. dol. „Bank of America“ šių metų balandį nutarė atsisakyti verslo dalies už JAV ribų (išskyrus padalinį Japonijoje). Parduodamas padalinys valdo apie 90 mlrd. dol. vertės turto. Sėkmingai įgyvendintas sandoris taptų vienu didžiausių pirkinių privataus kapitalo valdymo versle. „Bank of America“ smarkiai nukentėjo per finansų krizę. Praėjusių metų pabaigoje „JPMorgan“ atėmė iš „Bank of America“ didžiausio JAV banko var-

dą. Per šių metų balandį–birželį bankas patyrė 8,8 mlrd. dol. nuostolių.

Bendrovė IBM sukūrė naują superkompiuterį „Sequoia“ ir JAV atsidūrė pirmoje galingiausių pasaulio kompiuterių turėtojų sąrašo vietoje. Tai pirmas kartas, kai JAV užėmė šią vietą po to, kai prieš dvejus metus pirmaujančia valstybe tapo Kinija. „Sequoia“ bus naudojamas simuliacijoms, kurios padės pratęsti sensančių branduolinių ginklų tinkamumo laiką ir leis apsieiti be tikrų požeminių branduolinių bandymų. Šis kompiuteris yra 1,55 karto greitesnis nei Japonijos superkompiuteris, kuris atsidūrė antroje vietoje. Iš 10 galingiausių pasaulio kompiuterių JAV šiuo metu turi tris. Kinija ir Vokietija turi po du superkompiuterius, Japonija, Prancūzija ir Italija – po vieną. Pirmaujanti superkompiuterių gamintoja yra IBM – ši bendrovė pagamino net 6 iš 10 galingiausių pasaulio kompiuterių.

Jungtinėse Valstijose teismas birželio 14 d. paskelbė nuosprendį buvusiam Texas valstijoje gyvenančiam milijardieriui Allen Stanford, apkaltintam sukčiavimu. 62-ųjų metų verslininkas nuteistas 110 metų kalėti. 2012 m. kovą prisiekusiųjų teismas Houston mieste pripažino buvusį Texas milijardierių A. Stanford kaltu sukūrus finansinę piramidę, dėl kurios investuotojai patyrė apie 7 mlrd. dol. nuostolių. Kolegija patvirtino įrodytus kaltinimus pagal 13 iš 14 punktų, tarp jų – kaltinimus sukčiavimu, pinigų plovimu.

Pasaulio milijonierių turtas 2011 m. sumažėjo pirmą kartą per pastaruosius trejus metus, nors pačių milijonierių skaičius išaugo 0,8 proc., iki 11 mln. žmonių. Tai rodo Prancūzijos konsultacinės bendrovės „Capgemini“ ir „Royal Bank of Canada“ (RBC) atliktas tyrimas „World Wealth Report 2012“. Bendras pasaulio milijonierių turtas (išreikštas doleriais) 2011 m. sumažėjo 1,7 proc., iki 42 trln. dol. Tai pirmas nuosmukis nuo 2008 m., kai šis rodiklis sumažėjo 19,5 proc. 2010 m. milijonierių turtas padidėjo 9,7 proc., iki 42,7 trln. dol. Daugiausia milijonierių gyvena Jungtinėse Valstijose, Japonijoje ir Vokietijoje. Tarp regionų pirmą vietą pagal milijonierių skaičių užėmė Azijos-Ramiojo vandenyno regionas. Sparčiausiai milijonierių skaičius augo Brazilijoje – 6,2 proc.

Tiesės supratimo tiltą tarp gamtos ir žmonių

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Kad gabus advokatas yra iškalbus ir sėkmingai gina klientą teismo salėje, tai nieko nestebina. Tačiau ar dažnai sutinkame advokatą, turintį literatūrinį talentą? Lietuvoje yra bent viena tokia „balta varna“ – mano bičiulis Jonas Nekrašas, knygos „Olegas Truchanas – Lietuvos ir Australijos legenda“ (Vilnius: „Mintis“, 2011) autorius.

Jonas jau daugiau kaip 20 metų dirba advokatu gimtajame Šiaulių mieste. Jis ir Šiaulių universiteto Humanitarinio fakulteto Filosofijos ir antropologijos katedros lektorius, dėstantis teisę, kultūrinę antropologiją, fotografijos istoriją. Didžioji Jono aistra – kelionės; jis yra aplankęs per 60 pasaulio šalių penkiuose žemynuose. Nekrašas domisi Lietuvos ir Šiaulių krašto istorija, knygotyra, fotografija, kolekcionuoja Lietuvos ekslibrisus, senas nuotraukas, tarpukario Lietuvoje išleistas knygas ir spaudą, rengia ekslibrisų, fotografijų bei *mail art* parodas.

Vasario 3 d. Lietuvos technikos institute, Vilniuje, įvykusiose Nekrašo knygos „Olegas Truchanas – Lietuvos ir Australijos legenda“ suktuvėse supratau, jog ši „egzotišką“ lietuvių privalau pristatyti „Draugo“ puslapiuose. O kas geriau tai gali padaryti, jei ne pats knygos autorius? Bet bėda ta, kad advokatai – labai užimti žmonės, tad reikėjo sulaukti dar vienos progos, kad mūsų pokalbis įvyktų. Gegužės 19 d. Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejuje Jonui Nekrašui už jo knygą buvo įteikta keliautojo Mato Šalčiaus premija. Tad sveikiname ir pagaliau kalbamės apie šį įdomų projektą.

Jį traukė neištirtos žemės

– Savo knygą pavadinate labai skambiai. Ar iš tikrųjų Truchano asmenybė – legendinė?

– Olegas Truchanas (1923–1972) – žymus Australijos tyrinėtojas, gamtosaugininkas ir fotografas. Jis vie-

nas iškiliausių lietuvių, kurio atminimas taip plačiai pagerbtas Australijoje. Karo metais baigęs Šiaulių berniukų gimnaziją, dėl Lietuvos okupacijos priverstas emigruoti, iš pradžių gyveno Vokietijoje, vėliau išvyko į Australiją. Gyvendamas šiame krašte, atkaklus, pasiaukojantis keliautojas ir tyrinėtojas Olegas atidavė daug laiko ir jėgų, daug pastangų ir ryžto, kad būtų išsaugota unikali Tasmanijos gamta. Jis – iš tiesų legendinė asmenybė, iš kurio pavyzdį turėtų imti jaunimas. Man jis tikras Lietuvos patriotas, doras žmogus ir bebaimeis keliautojas bei gamtosaugininkas.

– Kokiomis aplinkybėmis susipažinote su Australijoje gyvenusiu Truchanu?

– Į mano gyvenimą Olegas Truchanas atėjo 1999 m. Tuomet Šiaulių apskrities Višinskio viešojoje bibliotekoje perskaičiau Max Angus knygą „The world of Olegas Truchanas“, kuri buvo išleista 1975 m. Tasmanijoje. Norėdamas kuo daugiau sužinoti apie šio lietuvių gyvenimą, 2000 m. sausio pradžioje parašiau laišką jo seseriai Ninai Kantvilienei, gyvenančiai Tasmanijos sostinėje Hobart. Netrukus atėjo Ninos laiškas. Sužinojusi apie mano norą giliau pažinti Olego gyvenimą ir veiklą ir galbūt parašyti knygą apie jį, ji atsiuntė visą turėtą medžiagą apie brolių. Prabėgo daugiau kaip 10 metų, kol aš po kruopelytę sudėlioju Olego Truchano portretą ir parašiau knygą apie jo gyvenimą bei veiklą, kurią 2011 m. Lietuvoje išleido „Minties“ leidykla.

– Skaitytojas iškart pastebi ne visai įprastą Jūsų knygos herojaus pavardę...

– Truchano tėvai į Lietuvą atvyko iš Ukrainos, vis dėlto jo šaknys – Lietuvoje, Šiauliuose. Jis visada save laikė lietuviu ir tuo didžiavosi. Visuomet tai pabrėždavo, nors dėl Olego tautybės būta visokiasių netikslumų, iškraipymų. Olego protėviai buvo ukrainiečiai, XIX a. pab. apsigyvenę Šiauliuose. Olegui gyvenant Tasmanijoje, tiek vietos lietu-

viai, tiek australai jį laikė lietuviu. Nina Kantvilienė, kalbėdama ir rašydama apie savo brolio tautybę, visados pabrėždavo, kad jis buvo lietuvis. Olegas gimė nepriklausomoje Lietuvoje, mokėsi lietuviškose mokyklose, laikė save lietuviu, mylėjo Lietuvą ir dėl jos ne kartą rizikavo gyvybe (gyvendamas tolimoje Tasmanijoje, Truchanas niekada nepriėmė Australijos pilietybės ir visada didžiavosi savo Lietuvos Respublikos pasu – R.M.L.).

Olegas Truchanas apie 1965–1971 m. Norman Laird nuotr.

– Pirmasis didžiulis Olego gyvenimo išbandymas – emigracija į Vakarus. Koks buvo jo gyvenimas karo ir pokario Vokietijoje?

– Sovietų armijai okupavus Lietuvą, Truchanas su draugais išitraukė į pasipriešinimo judėjimą prieš okupantus. 1944 m. frontui artėjant prie Šiaulių, jis pasitraukė į Vokietiją, kur susitiko su tėvais ir seserimi Nina. 1946–1947 m. mokėsi Miuncheno universiteto Teisės fakultete. Vokietijoje gyveno perkeltųjų DP stovyklose (Bamberg, po to Miunchene, vėliau Garmish-Partenkirchen). 1946 m. susidomėjo fotografija, daug keliavo po Bavarijos Alpes, žiemą slidinėjo kalnuose. Jis daug fotografavo gamtoje, o nuotraukas ryškino Miuncheno universiteto fotolaboratorijoje.

Viena jo nuotrauka, pavadinta „Starnberger See Bavarijoje“, 1947 m. laimėjo fotografijos konkurso pirmąją prizą. Išsiskiria to meto Truchano nespaltotosios fotografijos: „Zugspitze – Bavarijoje“, „Prie Watzman – Mittenwald“, „Bavarijos gamyklose prie Garmish“, „Prie Karwendel“, „Kreuzack Bavarijoje“, „Oberstdorf Allgau prie Kempten“.

– Iš Vokietijos Olegas nutarė vykti į tolimą Australiją, o ne – kaip dauguma – į Šiaurės Ameriką. Kodėl?

– Truchanas dar vaikystėje pamėgo gamtą, keliones, skaitė knygas apie keliautojus, tolimus kraštus. Atsiradus galimybei jis pasirinko Australiją dėl jos klimato, unikalių gamtos ir gyvūnijų. Jį traukė šis dar mažai ištirtas žemynas.

Aistringas laukinės gamtos fotografas

– Kuo save laikė pats Olegas – fotografu, gamtosaugininku, keliautoju?

– Truchanas savo laisvalaikį pašventė fotografijai, kuriai liko ištikimas visą gyvenimą. Jis kiauras dienas praleisdavo gamtoje, tik naktį išsiskirdavo su fotoaparatu. Pirmųjų Olego fotografijų nuotaikos ir siužetai buvo gana liūdni ir nostalgški. C. G. Billing, buvęs ilgametis Tasmanijos fotografų bendruomenės prezidentas, teigė, kad to meto Olego fotografijos atspindėjo vienišumą: dažni objektai buvo apleisti ir džiūstantys medžiai bei atskirti slėniai. Taip pasireiškė jo ilgesys išsiskyrus su tėvyne.

Nepakartojama Tasmanijos gamta jį įkvėpė. Pietvakarių Tasmanijoje aptikdavo vaizdų, būdingų visai salos gamtai. Olego ištikimas kelionių draugas – paprastas fotoaparatas – leido užfiksuoti kampelius, į kuriuos iki tol nebuvo įžengusi žmogaus koja. Truchano parsigabentos iš kelionių fotografijos sukėlė tikrą revoliuciją Australijoje – vietiniai netikėtai atrado visai kitokią savo šalį. Laukinė gamta, kalnai, upės, ežerai, kriokliai, miškai... Po kiekvieno tokio žygio Hobart ir kituose salos miestuose Truchanas skaitydavo paskaitas, rodydavo tyrinėtų vietų skaidres.

Keliaudamas ir fotografuodamas Olegas aplankė daugybę sunkiai prieinamų Tasmanijos vietų. Jis su saviu tempdavosi ne tik aparata, bet ir sunkų trikojį, kitą įrangą, reikalingą fotografuoti gamtoje. Pasirinkęs tinkamą vietą, jis fotografuodavo itin kruopščiai ir kantriai, sulaukdavo tos vienintelės akimirkos, kuri būdavo gražiausia, prasmingiausia. Tinkamo apšvietimo ar patinkančio debesies jis galėdavo laukti kad ir visą dieną, neretai iš lauko akmenų pasistatydavo paaukštinimą, kad išeitų geresnis kadras. Tikriausiai todėl Truchano nuotraukos – tarsi gyvi ir neblėstantys atmintyje vaizdai, išraiškingos novelės apie Tasmanijos pietvakarių aplinką. Australų rašytojas Norman Laird rašė: „Olegas Truchanas praturtino mūsų žinias apie Tasmaniją. Savo fotoaparatu jis atskleidė užburimą grožybę, kurią tik nedaugelis matė. Truchanas prisidėjo prie grožio puoselėjimo Žemėje.“

Nukelta į 13 psl.

Būsimasis keliautojas iš anksto sprendžia savo likimą? Olegas Truchanas mokykliniame suole su gaubliu. Šiaulių pavyzdinės pradžios mokyklos moksleiviai apie 1933–1934 m.

PASKUTINĖ KADENCIJA.

Prezidento dienoraščiai

VALDAS ADAMKUS

Nr. 38

Prasidėjo aiškiai koordinuojama kampanija, į kurią entuziastingai įsitraukė tokie veikėjai kaip V. Us-paskichas, A. Paulauskas, A. Skar-džius. Siekiama parodyti: žiūrėkite, Prezidentūra tokia pat, kaip skan-daluose besimurkdantys Seimo na-riai, o V. Adamkus ne ką geresnis nei R. Paksas.

Šiandien pasikviečiau abu pata-rėjus ir paprašiau pasiaiškinti. Jie tvirtino, kad nenusižengė įstaty-mams ir pasirenę tai įrodyti doku-mentais, juos gali pateikti bet kuriai valstybės institucijai. Pasiūliau nel-siant kreiptis į Vyriausiąją tarny-binės etikos komisiją ir paprašyti im-tis tyrimo. Tai jie ir padarė. Tačiau to nepakako – komentatoriai toliau dirba išsijuosę ir varo savo. Partijė-lės trina rankas – atseit kuo jie ski-riasi nuo mūsų?

2006 metų kovo 6 diena, Vil-nius. Man jau nuo pirmųjų praneši-mų apie Turniškių būstus buvo aiš-ku, kad mano patarėjai įsivėlė į in-teresų konfliktą, tik neaišku, ar ty-čia, ir kas dėl to kaltas. Vis dėlto gavęs papildomos informacijos su-pratau, kad jiems reikia pasitraukti, todėl iki darbo dienos pabaigos jie turi įteikti atsistatydinimo pareiški-mus.

Visą dieną man skambino bičiu-liai ir apgailestavo, kad gerai dirban-tys jauni vyrai, išsigydami kotedžus, gal nelabai suvokė savo veiksmų dvi-prasmiškumą, nors kriminalo nie-kas čia neižvelgė. Bet man visiškai aišku, kad privalome parodyti vaka-rietiškos etikos pavyzdį, – 17 valandą buvo įteikti jų atsistatydinimo prašy-mai ir jau nuo rytojaus juos atleidau iš pareigų. Padariau tai skaudama širdimi. Tačiau kitos išeities nėra, jei norime diegti Lietuvoje vakarietiš-kus standartus.

Nelengvas buvo pokalbis su Sei-mo pirmininku A. Paulausku. Pasta-ruoju metu mums iš viso sunkiai se-kasi bendrauti. Prieš kelias savaites, norėdamas pakviesti Seimo valdy-bos narius į Prezidentūrą pasitarti, susidūriau su sunkiai paaiškinamo politinio chamizmo atveju. Atsilie-pusi Seimo pirmininko sekretoriato vadovė Rima Pumputienė Boženai pareiškė, kad, jei prezidentas nori pasikalbėti su valdybos nariais, tegul pats atvažiuoja į Seimą! Liepia Bo-ženai daugiau neskambinti. Vis dėlto Seimo valdybos nariai ir be papildo-mų kvietimų atvyko į Prezidentūrą.

Šiandien vėl kartojosi panaši is-torija. Aš pats paskambinau A. Pau-lauskui. Atsiliepusi sekretorė prane-šė: „Pirmininkas užsiėmęs.“ Tuomet pasakiau, kad skambina prezidentas. Sekretorė sujungė su ponio Pumpu-tiene, o ši man pareiškė, kad „pirmi-ninkas dabar susitinka su grupe žmonių“. Kur dar pasaulyje prezi-dentui taip išdrįstų atsakyti? Juk, atrodytų, savaime suprantama, kad, kai skambina valstybės vadovas, reikia nutraukti kitus pokalbius ir atsilipti. Net nesuprantu, ką reiškia tokia arogancija? Ko siekiama rodant nepagarbą Prezidento institucijai?

Griežtu tonu atsakiau, kad lauk-siu Seimo pirmininko skambučio. Paskambino po pusvalandžio. A.

Paulauskui pasakiau, kad reikalauju tučtuojau sudaryti darbo grupę, ku-ri ištirtų, kas vyksta Turniškėse. Jis ėmė aiškinti, kad tarsis, ką daryti. Teko pasakyti, kad čia nėra ką svars-tyti, – tai prezidento reikalavimas.

Grįžęs į namus, dar spėjau pa-žiūrėti vakaro žinių laidas. Svarbiau-sia naujiena – mano patarėjų pasi-traukimas. Bet vėl nustebino kai kure komentaram. Neva turėjo atsista-tydinti dar greičiau. Bet ar įmano-ma? Mano nurodymu tai daryta žai-biškai. O kiek laiko trukdavo, kol at-sistatydindavo daug labiau įkliuvę politikai? Matyt, sutrikdžiau įprastą kai kuriems politologams ir žurnas-listams žaidimą, jie tikėjosi, kad tu-rės progą mane mokyti, kaip princi-pingai turi elgtis prezidentas, o nes-pėjo. Patarėjai jau atstatydinti, bet kai kas vis vien dar mėgina bambėti.

2006 metų kovo 7 diena, Vil-nius. Pasinaudojus Turniškių skan-dalu, tęsiamas prezidento instituci-jos puolimas. Tarsi būtų susikompro-mitavusi ir Prezidentūra, nes globojo „korumpuotus“ savo tarnautojus. Turėjau paaukoti du geriausius savo specialistus tik todėl, kad jie, išsigy-dami kotedžus, priėmė įtarimų sukėlusį klaidingą sprendimą. Žino-ma, nemanau, kad jie visiškai teisūs, – turėjo iš anksto pagaltoti, jog jiems keliama didesni reikalavimai, ir vengti bet kokių veiksmų, kurie gali būti vertinami kaip naudojimas privilegijomis. Todėl jų atsistaty-dinimas buvo būtinas laikantis va-karietiškos etikos standartų. Šian-dien Edminas Bagdonas ir Rytis Mu-raška jau nebedirba Prezidentūroje. Skaudu, bet neišvengiama.

Pastabos parašėse

Šiandien, prabėgus keleriems me-tams, esu dar tvirčiau įsitikinęs, kad abu mano buvę patarėjai ne tik nepa-darė nieko neteisėto, bet ir sąmonin-gai nežengė jokio su etika prasilen-kiančio žingsnio. Būtų galima išsa-kyti vienintelį priekaištą – jiems ne-pakako apdairumo išvengti savotiš-kų politinių pinklių, į kurį įkliuvo sutikdami išsigyti kotedžus. Jie nenu-matė, kad bus ieškoma priekabių, stengiamasi išvelgti naudojimąsi tar-nybine padėtimi ir išpūsti visą šį rei-kalą pasitelkus žiniasklaidą. Tai bu-vo ataka prie Prezidento instituciją, tikintis, kad šie patarėjai dirbs toliau, bet turės vis teisintis, kaip išsigijo ko-tedžus, ir bus galima ilgai man prie-kaištauti, kad dangstau susikompro-mitavusius bendradarbius. Jiems pri-stigo išvalgumo numatyti tokias pa-sekmes ir nesusivilioti pasiūlytu pir-kiniu – būstu Turniškėse.

2006 metų kovo 9 diena, Vil-nius. Išsikviečiau generalinį proku-rorą, STT ir VSD generalinius di-rektorius bei Valstybės kontrolės va-dovę ir įpareigojau ištirti Turniškes valdančios uždarnosios akcinės bendrovės veiklą. Pasirodo, Vyriausybė valdo 99 proc. jos akcijų. Tačiau šios UAB valdyboje – 4 administracijos darbuotojai ir tik vienas Vyriausybės atstovas. Akivaizdu, kad valsty-bės turtu buvo piktnaudžiaujama. **Bus daugiau.**

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Tiesės supratimo tiltą tarp gamtos...

Atkelta iš 12 psl.

– **Tai jo būta tikro menininko?**

– Grįžęs iš kelionių Truchanas valandų valandas, dienų dienas sėdė-davo savo fotolaboratorijoje, ieško-damas geresnio, įvairesnio apšvieti-mo, ryškesnių kontrastų ir taip jau nuostabiems gamtovaizdžiams. Pa-cituosiu Australijoje gyvenančią me-notyrininkę dr. Genovaitę Kazokie-nę: „Olegas Truchanas pagarsėjo kaip fotografas menininkas. (...) Jis fotografavo kaip profesionalus meni-ninkas, šalia techninio išbaigtumo, visų pirma ieškojo širdį pavergian-čių, jaudinančių gamtovaizdžio ypa-tybių, žadinančių begalybės ir neži-nomybės ilgesį.“ Šie Truchano prisi-imti išsūkliai galėjo taip ir likti as-meniniai, jei jis nebūtų buvęs aist-ringas laukinės gamtos fotografas, reikalui esant, pasiruošęs dienų die-nas laukti puikaus apšvietimo ar prieblandos. Nors ir vienišius, Ole-gas vis dėlto buvo visuomeniškai aktyvi asmenybė ir mėgo rodyti savo nuotraukas visuomenei, Tasmanijos žmonėms. Olegas sukaupe per 30,000 nuotraukų ir skaidrių, kurias vėliau planavo pateikti įvairiuose leidi-niuose ir albumuose. Jo fotografijas spausdino Australijos laikraščiai ir žurnalai, jos pelnė apdovanojimus įvairiuose konkursuose ir parodose. Truchanas svajojo parengti ir išleisti knygą apie Tasmanijos pietvakarių gamtą ir išspausdinti savo mintis apie gamtos išsaugojimo svarbą. De-ja, 1967 m. vasario 7 d. Hobart įvykęs didžiulis gaisras, sunaikinęs beveik visą Olego fotoarchyvą, bei jo paties žūtis 1972 m. sausio 6 d. sutrukdė jam tą darbą atlikti.

Truchanas į savo fotografijas žiūrėjo kaip į tiesioginį atokių vietų grožio įrodymą ir kaip pagrindinę jėgą, verčiančią žmones susirūpinti šio labai reto palikimo išsaugojimu. Jis vadovavosi paprasta ir veiksmin-ga filosofija: jei žmonės galėtų pa-matyti šių laukinių vietų grožį, jie panorėtų jas apsaugoti. Ji tvirtino: „Žmogus ir gamta – neatsiejama vi-suma.“

Australijai nusipelnęs lietuvis

– **Kokią pėdsaką paliko Olegas Truchanas?**

– Tasmanijos dailininkas Max Angus rašė, kad Truchanas turėjo

sukaukęs savyje savo krašto kultūrą, išugdytą daugybės šimtmečių: „Jo išmintis siekė taip toli, kad piršosi mintis – jis šioje žemėje anksčiau bu-vo gyvenęs. Pagal Truchano asmeny-je susikaupusias fizines, moralines, protines ir dvasines galias jis buvo tinkamas žmogus tinkamu laiku ir tinkamoje vietoje. Jo vardas liks pa-puošalu Lietuvos istorijoje.“ Tai, ką Truchanas mums padovanojo – liks pas mus amžinai. Tik nedidelė Tru-chano kūrybinio palikimo dalis 1975 m. buvo sudėta į jo atminimui skirtą albumą „The world of Olegas Tru-chanas“.

– **Ar Truchano asmenybė su-laukia atitinkamo dėmesio lietu-viuose?**

– Tuo neabejoju. 2008 m. su eks-pedicija lankydamasis Australijoje ir Tasmanijoje galėjau įsitikinti, kad Olego atminimas yra gyvas tarp lie-tuvių. Ne tik vyresnioji karta, bet ir jaunimas pakankamai žino apie jo gyvenimą ir žygius šiame žemyne. Jie su pagarba taria Truchano vardą ir didžiuojasi, kad jis buvo lietuvis. Anot žymaus alpinisto, knygos „Aukščiau pasaulio viršukalnių“ autoriaus Vlado Vitkausko, „daug svarbesnį, supratimo, tiltą tarp gam-tos ir žmonių tiesė Tasmanijoje gy-venęs lietuvis Olegas Truchanas“.

Paminklas Olegui Truchanui Stran mieste. **Jono Nekrašiaus** nuotr.

Gyduolės Ann Wigmore įamžinimas Kruopiuose

Noriu su Jumis pasidalinti savo vizija: matau pasaulį be ligų, sielvar-tos ir įtampos. Subalansuotą pasaulį, kuriame gyvename pilni jėgų ir har-monijos.

Ann Wigmore

Turbūt nedaugeliui yra žinomas Ann Wigmore (Ona Varapickaitė) (1909.03.03–1994.02.16) lietuvės, vaikystėje emigravusios į JAV vardas. Ann Wigmore buvo gyduolė, natūropatė, neapdoroto, gyvojo maisto bei želmenų sulčių pritaikymo žmonių mitybai pradininkė pasaulyje. Ann visą savo gyvenimą paskyrė žmonių sveikatinimui ir gydymui natūropatiniais metodais.

Kas ji – Ann Wigmore?

Antano ir Onos Varapickių šeimoje, Kruopių seniūnijos Pleikių kaime, dabartiniame Akmenės rajone, 1909 m. kovo mėn. 3 d. gimė silpna, ligota ir neišnešiota mergaitė. Kruopių bažnyčioje ji buvo pakrikštyta Onos vardu. Dar prieš jai gimstant, tėvas išvyko į Ameriką, todėl gimdymą priėmė ir mergaitę globojo Papilės seniūnijos Dumbrių kaime gyvenusi žolininkė ir pribuvėja Marija Repšienė, kurią Ona vadino Bobulyte. Bobulytės Repšienės globojama ir gydoma, mergaitė sustiprėjo, užaugo ir tapo jos pagalbininke, renkant vaistažoles, taip pat gydant Pirmojo pasaulinio karo metu sužeistų rusų ir vokiečių karių.

Bobulytės Repšienės pastangų dėka 1922 m. Ona, būdama 13 m. pauglė, beraštė, išvyko į Ameriką pas anksčiau ten emigravusius savo tėvus. Kol sulaukė pilnametystės, sunkiai dirbo tėvų namuose. Vežimui pervažiavus Onos kojas prasidėjo gangrena, bet ji kategoriškai atsisakė amputacijos, vis prisimindama, kaip ji kartu su Bobulyte tėviškėje gydė sužeistus karių sutrintomis žolėmis. Mergaitė pati dėjo įvairias žoles ant žaizdų. Liga pasitraukė, Ona išsaugojo savo kojas visam gyvenimui, vėliau net dalyvavo garsiajame Boston miesto maratone ir tapo nugalėtoja.

Sulaukusi pilnametystės Ona paliko tėvų namus, įsidarbino ligoninėje slauge, lankė sekmadieninę mokyklą prie bažnyčios. Sutrumpinusi savo pavardę tapo Ann Warap, o 1930 m. ištėkėjo ir tapo Ann Wigmore. 1941 m. pagimdė dukrą Vilmą, 1942 m. tapo JAV piliete.

Wigmore su Hipokrato dieta supažindino ne vieną.

Wigmore yra želmenų sulčių pritaikymo žmonių mitybai ir sveikatos gerinimui pradininkė pasaulyje.

Išbandymai, ieškojimai ir atradimai

Sulaukus 50-ties ėmė blogėti Ann sveikata: pražilo plaukai, byrėjo dantys, kamavo virškinimo problemos. Wigmore buvo labai tikinti ir savo sveikatos problemų sprendimą atrado Biblijoje, Senajame Testamente. Perskaičiusi, jog fiziškai ir psichiškai paliegęs karalius Nebuchadnezzar išgijo vartodamas žoles, Ann irgi ėmė ieškoti tos stebuklingos žolės. Taip ji atrado kviečių želmenų sultis. Ji ne tik pati išsigydė, atgavo jėgas, tapo energinga, bet ir padėjo pakilti iš ligų patalo daugeliui žmonių. Wigmore yra želmenų sulčių pritaikymo žmonių mitybai ir sveikatos gerinimui pradininkė pasaulyje. 1963 m. Boston, MA ji įsteigė Hippocrates Health Institute, parašė keliolika knygų apie želmenų sultis, maitinimąsi įvairių sėklų daigais, taip pat termiškai neapdorotu maistu. Ji lankėsi daugiau kaip 35-iose pasaulio šalyse, skaitė paskaitas. Ann Wigmore atgaivino ir įgyvendino Hipokrato šūkį, kad „maistas taptų vaistu“, todėl ir savo sukurta neapdoroto maisto, želmenų sulčių bei daigų dietą pavadino Hipokrato dieta, o sveikatos

centrą – Hipokrato vardu. Ji teigė: „Daugelis žmonių yra suformavę prastus valgyimo įpročius ir pasitiki mūsų visuomenės sukurtais sveikatos mitybais. Sveikata nėra tėvų ar senelių dovanota. Žinoma, geri genai yra naudingi, tačiau dėl prastos sveikatos reikia kaltinti tik pačius save“. Wigmore siūlomas kelias į sveikatą ir geresnį gyvenimą – tai atsigręžimas į Motiną Gamtą. Pagal ją, neapdorotas maistas, judėjimas, mankštinimasis, geras atpalaiduojantis poilsis padeda išsaugoti sveikatą. Ji savo asmeniniu pavyzdžiu įrodė, kad įmanoma natūraliomis priemonėmis atstatyti pašlijusią sveikatą.

Wigmore su Hipokrato dieta supažindino ne tik amerikiečius, ji mokė sveikai gyventi ir žmones Indijoje, Švedijoje, Suomijoje ir Kanadoje. Jos sumanymu ir pastangomis kai kuriose iš šių šalių buvo įkurtos sveikatos organizacijos. JAV lietuvės veikla sveikatinimo, sunkių ligų užkirtimo ir alternatyvaus gydymo srityje sulaukė pasaulinio pripažinimo. Sunku išvardinti visus Wigmore apdovanojimus, kuriuos ji pelnė JAV, Prancūzijoje, Olandijoje, Didžiojoje Britanijoje ir kitose šalyse. Čia paminėsiu tik keletą: Certificate of Appreciation, skirtas Atlantic Nutritional Association (1981) apdovanojimas; „Woman of the Decade Award“ (1970–1980)“, 1980; „Cancer Victory Award“ (1979), „Citation Award from the House of Representatives of the Commonwealth of Massachusetts for Exemplary development of food self-sufficiency through the wise use of natural resources“ (1975) ir kt.

1994 m. liepos mėnesį Wigmore kartu su savo dukra planavo atvykti į Lietuvą. Deja, mes jų taip ir nesulaukėme, nes tų metų vasario mėn. 16 d. Wigmore žuvo apsinuodijusi smalkėmis gaisro metu Boston. Nors Wigmore nespėjo aplankyti savo tėviškės, jos idėjos Lietuvoje gyvuoja jau daugelį metų: 1996 m. lietuvių kalba buvo išleista Ann Wigmore „Kviečių želmenų knyga“, didesnių Lietuvos miestų prekybos centruose nuolatos prekiaujama želmenimis ir įvairiais daigais, daugelyje Lietuvos miestų veikia įvairių sulčių, tarp jų

ir želmenų sulčių prekybos barai.

Atminimo įamžinimas Kruopiuose

2011 m. grupė Ann Wigmore draugų ir bendraminčių nutarė įamžinti Ann atminimą. 2012 m. rugsėjo 23 d. Kruopių dvaro parko teritorijoje nutarta pastatyti jai paminklą. Džiaugiamės, kad jau 2012 m. vasarį sumanymui pritarė Akmenės savivaldybė, Kruopių seniūnė ir bendruomenė. Akmenės savivaldybė, merui bei administracijos direktoriui pritarant, sukūrė paminklo statymo darbo grupę.

Paminklo statybos konkurse panorio dalyvauti keletas Lietuvos skulptorių. Paminklo kūrėjas bus atrinktas konkurso būdu. Tikime, kad paminklo pastatymas taps dideliu įvykiu. Į paminklo atidarymo iškilmes planuoja atvykti Ann Wigmore Natural Health Institute darbuotojai, grupė Ann Wigmore bendražygių, mokslininkų ir sveikuolių iš viso pasaulio. Siekiant įamžinti Lietuvoje dar mažai žinomos tautietės Ann Wigmore atminimą, 2012 m. rugsėjo 19–23 dienomis daugelyje Lietuvos vietų planuojami svečių iš užsienio seminarai, paskaitos, sveikuolių festivalis ir Ann Wigmore paminklo atidarymo iškilės, kurios įvyks rugsėjo 23 d. Kruopiuose, senajame dvaro parke, Akmenės rajone.

Festivalio globėjai – Viktoras Kulvinskis ir Victorija Boutenko. Dalyvavimas festivalyje nemokamas. Į festivalį kviečiami sveikuoliai iš viso pasaulio. Nakvojama bus palapinėse. Festivalio metu vyks paskaitos, josos užsiėmimai, koncertai ir kiti renginiai. Tikime, kad Ann Wigmore paminklas jos gimtinėje bei Kruopių parkas taps daugelio pasaulio sveikuolių traukos centru, vieta, kur galėtų vykti sveikuolių sueigos. Daugiau informacijos: petrasrv@me.com arba paulius@abmeu.com.

Ann Wigmore įamžinimo Lietuvoje iniciatyvinės grupės vardu

**Petras Vainius (JAV)
ir Paulius Jaruševičius
(Lietuva)**

Atsilyginau

EUG. BARŠKĖTIENĖ

Karo meto pasekmė – apgriautas miestelis. Nukentėjo ir gimnazijos rūmai, todėl pamokos vykdavo dviem pamainomis. Mūsų klasė renkasi rytinėje pamainoje, o po pietų mūsų vietas užima klase vyresni moksleiviai. Sėdžiu prie sienos, todėl dažnai klausydamasi mokytojų aiškinimo, atsiremiu į sieną. Taip man patogiau.

Kartą, įkišusi ranką į suolo vidų, užčiuopiu laiškėlį, prisegtą su špilkute. Pamažu, kai niekas nemato, išvynioju ir perskaitau: „Moksleivi ar moksleive, norėčiau žinoti, kas kas rytas sėdi mano suole. Mano vardas Pranas.”

Kažin kodėl mane išmušė šiluma. Nusprendžiau atsiliepti trumpu laiškeliu: „Tavo suole sėdi Aldona.” Su ta pačia špilkute prisegu toje pačioje vietoje.

Kitą dieną randu laiškėlį: „Tikiu, kad padraugausime ir pajvairinsi mano neįdomią fizikos pamoką.”

Atsakiau: „Mielai. Laukiu tavo ‘Meilės’ laiškelių.” Nežinau, kodėl kabutėse įdėjau žodį „meilė”.

Ir taip susirašinėjome beveik kasdien. Susitikome tik prieš Kalėdų atostogas bendrame moksleivių susirinkime. Patiko jis man – ramių akių, ištysęs, nedrąsus. Man pasakė: „Ačiū, kad pajvairini mano pamokas.”

Ir vėl neturėjome progos susitikti, bet mūsų susirašinėjimas tęsėsi.

Baigėsi mokslo metai. Karo frontas artėjo prie Lietuvos. Buvo aštuntokų išleistuvės. Su mokytojo žinia suruošėme šokius vieno moksleivio, kuris gyveno netoli miestelio, kluone. Juk nepadoru šokti, kai kiti miršta fronte. Bet jaunystė yra tam, kad linksmintumeisi.

Kluone degė kelios žibalinės lempos, bet buvo prietema. Grojo mokinių orkestras. Sukosi poros, ir Pranas tame sūkuryje. Nesupratau, kodėl jis manęs neišveda šokti, nors žvilgsniu sekioja mane. Kai išvedė netoli manęs stovinčią mergaitę, užsigavau ir, niekam nepastebint, išlindau iš kluono ir tyliai skuodžiau namo. Nustebusi šeimininkė paklausė, ar nepatiko šokiai, atsakiau, kad skauda galvą.

Rytojaus dieną tėtis atvažiavo parvežti į gimtą sodžių. Frontas artėjo, ir vieną dieną pasikinkę arkliuką, sukrovę reikalingiausius daiktus, pervažiavome vokiečių sieną.

Ėjo metai. Baigiau gimnaziją, kuri buvo įkurta lageryje, studijavau. Širdyje dažnai prisimindavau Praną, jo laiškelių, bet man vis buvo

mįslė, kodėl jis nenorėjo šokti su manimi. Tikriausiai užgavau kažkuo.

Taip jau buvo lemta, kad mūsų šeima atvyko į Čikagą. Tėtis ir aš greitai gavome darbą, o mama su broliuku, kuris lankė gimnaziją, liko namuose.

Buvo Čikagoje „Tremtinių namai”. Ten tarp dūmų, alaus bokalų, Pakšto orkestro garsuose savaitgaliais šokdavo jaunimas. Būdavau ir aš dažna viešnia ten. Patiko šokti, vilioti bernelius, naktimis drauge su kitais pėstiems traukti namo. Miestas buvo saugus, jaunatviškos širdys atrasdavo savybias.

Kartą tokių šokių metu sutikau Praną. O stebukle! Puolėme viens kitam į glėbį ir bučiavomės... Draugės, su kuriomis į šokius buvau atvykusi, manė, kad tai labai artimas pusbrolis. Jos nežinojo, kas mus sieja. Po dviejų mėnesių, abiejų tėvams labai nepritariant, mes susituokėme.

Šitą mielą prisiminimą pasakojau savo bendrakeleivei. Abi savo vyrus su vaikais išleidome meškerioti, kur jie žadėjo, pasistatę palapines, pernaktoti, o mudvi nusprendėme pasimaudyti Michigan ežere ir pabendrauti su pažįstamais lietuvių vasarvietėje.

„Na, o kaip sekasi gyventi drauge po tokio trumpo draugystės laiko?” – paklausė bendrakeleivė. „Rodos, tik vakar susituokėme! Esame viena siela, ir labai laiminga su juo”, – atsakiau.

„O ar klausei, kodėl jis tavęs nevedė šokti, kad pabėgai iš šokių?” – paklausė draugė. „Jo atsakymas buvo, kad nedrįso, drebėdavo kojos...” Ir staiga mano automobilis, išleidęs garsų Br, br, br sustojo. Žvilgtelėjau į benzino stulpelį – benzino nebuvo! Ir kaip aš neapsižiūrėjau.

Stovime viduryje kelio. Tada greitkelio nebuvo, tik dviejų juostų kelias. Automobiliai lenkia mus viena puse, dažnai palydėdami mus piktu žvilgsniu. Pagaliau vienas automobilis sustoja už mūsų. Iš jo išlipa stambaus sudėjimo, šokoladinės spalvos veido vyriškis. Nutirpau. Sakau bendrakeleivei: „Jeigu jis ką nors bandys man padaryti, šok iš mašinos ir rėk...”

Vyriškis mandagiai paklausė, kokia priežastis, perspėjo, kad trukdome judėjimui. Atsakiau, kad nepastebėjau, jog benzinas pasibaigė. Jis nusijuokė ir paklausė, ar mudvi ne apie jaunas dienas prisiminusios užmiršome žvilgterti į benzino rodyklę. Šypsodamosi jam pritarėme.

Jis prašė atidaryti benzino dureles, pripilsiąs šiek tiek benzino, kad užtektų iki artimiausios benzino ko-

A † A JONAS MIGLINAS

Mirė 2012 m. birželio 16 d., sulaukęs 89 metų.
Gimė Alytuje 1923 m. Gyveno Čikagoje 62 metus.
Nuliūdę liko: žmona Genovaitė Narbutaitė; vaikai Audronė su vyru Gražučiu, Jonas, Ramunė, Tomas su žmona Skirmante, giminės Čikagoje, Floridoje, Toronte, Kanadoje ir Lietuvoje.
Atsisveikinimas įvyks penktadienį, birželio 22 d. nuo 9 val. ryto Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje. 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už velionį. Po šv. Mišių a. a. Jonas bus palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse. Laidotuvės privačios.
Vietoje gėlių šeima prašo užsakyti Mišias už velionio sielą.
Nuoširdžiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime ir šv. Mišiose.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A ALGIS BALCHUNAS

Mirė 2012 m. birželio 18 d., Joliet, IL.
Gimė 1927 m. rugsėjo 3 d. Panevėžyje, Lietuvoje.
Gyveno Lemont, IL, anksčiau Evergreen Park, IL.
Nuliūdę liko: žmona Roma Mikulskytė; sūnus Zenonas su žmona Indre; duktė Linda Jandacek su vyru Kurt; anūakai Viktoras ir Katarina Balchunai ir Caitlin Jandacek; sesuo Augutė Gurskienė su šeima Lietuvoje.
A. a. Algis buvo brolis a. a. Zenono Balčiūno.
Velionis buvo pašarvotas trečiadienį, birželio 20 d. nuo 3 v. p. p. iki 8 val. vakaro Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont.
Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, birželio 21 d. 9:30 val. ryto Petkus Lemont laidojimo namuose. Iš laidojimo namų a. a. Algis bus palydėtas į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.
Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

Pakšto orkestras.

„Draugo” archyvo nuotr.

lonėlės nuvažiuoti. Nors ir prisibijodama, išlipau iš automobilio ir atidariau dureles. Kol jis pylė benzina, aš pasiemiau dešimtinę užmokėti (tada galionas benzino kainavo 1 dolerį). Jis atsisakė imti užmokestį, sakydamas: „Nelaimėje privalome padėti vieni kitiems, nepaisydami rasės, tikybos ar tautybės.” Padavė savo vizitinę kortelę, sakydamas, kad mielai patarnaus, reikalui esant. Žvilgtelėjau – advokatas, toks ir toks, adresas, numeris ir jo nuotrauka ant kortelės. Padėkojau. Laimingai pasiekėme benzino kolonėlę.

Nuo to įvykio praėjo koks mėnuo. Kartą važiuodama lietuvių apgyvendintame rajone link namų, pastebėjau pažįstamą lietuvį, svirduliuojantį link kelio. Pristabdžiau automobilį, gal jis sugalvos eiti per kelią. Ką žinai, kas girta galvoje? Tuo metu mane lenkė kitas automobilis, vyrelis žengė link kelio ir, pajutęs mašiną, vertėsi aukštiekninkas. Galva pataikė ant plytgalio ir ėmė kraujuoti. Išsigandusi šokau iš automobilio ir beldžiausi į pirmą pasitaisyti namą, prašydama telefonu pranešti policijai. Deja, tada nebuvo mobilių telefonų, o viena linija naudojosi dvi ar trys šeimos. Ta šeima telefono neturėjo ir liepė kreiptis į

kitą namą. To kito namo savininkas matė sukritusį žmogų ir iškviatė policiją. Tuo atvyko du policijos automobiliai. Pažvelgę į gulintį ir kraujuojantį, paklausė jo pavardės. Deja, jis buvo gerokai išgėręs ir „neprisiminė” savo vardo. Buvo iškviesta greitoji, kuri išvežė jį į ligoninę. Vairuotojas, kuris lenkė mane, buvo sustojęs priekyje. Policija paklausė abu, nė vienas nebuvo kaltas ir šaukimo į teismą negavome. „Ačiū Dievui” – pagalvojau.

Bet po kurio laiko vis dėlto gaudu šaukimą į teismą. Policijos iškviesta greitąja nuvežtas žmogus reikalauja padengti gydymo išlaidas, nes aš jį užgavau. Prisiminiau advokatą, padėjusį man kelyje. Paprašiau jo pagalbos. Jis sutiko.

Teismo metu pasirodė ir vairuotojas, lenkęs mane. Po teisėjo apklausinėjimo paaiškėjo, kad išgėręs vyras pats pargriuvo, niekas jo neužkabino ir visas gydymo išlaidas jis turėtų sumokėti pats. Nusiraminau. Išeidama iš teismo salės savo advokato paprašiau atsiųsti sąskaitą į mano namus. Po savaitės gavau 100 dol. sąskaitą. Tai buvo mano savaitės atlyginimas. Pagalvojau – tiek atsilyginau už kelis galionus benzino.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Balzeko lietuvių kultūros muziejaus** Moterų gildija kviečia į jų rengiamą vasaros renginį „Musical Memories“, kuris vyks birželio 23 d. muziejaus salėje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago). Įėjimas nuo 1 val. p. p. Pietūs prasidės 2 val. p. p. Vietas užsisakyti tel. 708-422-5937 (Frances Simanonis).

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL), sekmadienį, birželio 24 d., 10:30 val. r. švęsime šv. Jono Krikštytojo gimimo dieną. Šv. Mišias atnašaus klebonas Robertas Coleman, Evangeliją skelbs ir homiliją sakys diakonas Vitas Paškauskas. 20 min. prieš Mišias kalbėsime Palaimintojo Jurgio Matulaičio litaniją ir Švč. Jėzaus Širdies litaniją. Po pamaldų parapijos salėje bus rodomas režisieriaus Daliaus Ramanausko filmas „Budavonės kankiniai“ (2011 m.) Po filmo – kavutė.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Blackman Auditorium – Northeastern University Campus** (342 Huntington Ave., Boston, MA) birželio 28 d., ketvirtadienį, 7:30 val. v. vyks Vilniaus universiteto dainų ir šokių ansamblio koncertas. Įėjimas – nemokamas. Tel. pasiteiravimui 617-373-2632.

■ **Birželio 27–29 dienomis Neringos** stovykloje vyks „Atvirų durų dienos“. Daugiau informacijos galite gauti tel. 978-582-5592 (Regina).

■ **Maloniai kviečiame į Pasaulio lietuvių jaunimo susitikimą** liepos 12–15 dienomis. Pasaulio lietuvių jaunimo susitikimą, į kurį atvyks 3,000 dalyvių iš Lietuvos ir viso pasaulio, organizuoja Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga. Susitikimas vyks Lietuvoje, Prienų rajone. Renginio programą rasite mūsų internetiniame puslapyje www.pljs2012.lt. Rašykite pljs.org arba karolis@pljs.org; skambinkite tel. 370 6085 7673 (Ieva) arba tel. 370 6226 3202 (Karolis).

■ **Liepos 22 d. seselių sodyboje, 600** Liberty Highway, Putnam, CT 60260, vyks Susiartinimo šventė, skirta Jurgio Matulaičio paskelbimo Palaimintuoju 25-osioms metinėms paminėti. 11 val. r. – šv. Mišios; 12 val. p. p. – pietūs. 1 val. p. p. prasidės šventiniai renginiai. Jūsų laukia specialūs užsiėmimai, vyks lituanistinių mokyklų vedėjų ir mokytojų posėdis, Neringos stovyklautojų programa. Kviečiame atvykti į šventę.

■ **Lietuviška mokykla „Genys“, 2390** Bush St., San Francisco, CA jau pradeda registruoti vaikus ir suaugusius, norinčius mokytis mokykloje 2012–2013 m. m. Į mokyklą vaikai priimami nuo 4 metų amžiaus; suaugusiems – atskira klasė. Registracijos ir mokyklos klausimais kreiptis į virgilijatali@msn.com

■ **Lietuvos Respublikos ambasada** Washington, DC praneša, jog įdiegus elektroninės metrikacijos paslaugų informacinę sistemą – MEPIS – Lietuvos Respublikos piliečiai prašymus Lietuvos Respublikos civilinės metrikacijos skyriams teikti internetu. Ši paslauga pasiekama prisijungus www.epaslaugos.lt. Detali informacija apie paslaugą skelbiama interneto svetainėje „Civilinė metrikacija“ <https://mepis.vrm.lt> Svetainėje pateikiama visa informacija apie civilinės metrikacijos įstaigų veiklą, ją reglamentuojančius teisės aktus, aprašytos visos teikiamos paslaugos, ryšiai ir kita naudinga informacija.

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

Lietuvos knygynuose pasirodė gerai čikagiečiams meno mylėtojams pažįstamo, žymaus dailininko ir fotomenininko Rimanto Dichavičiaus fotoalbumo „Laisvės paženklinti“ pirmasis tomas, pasakojantis apie Lietuvos dailininkus, sukūrusius valstybingumo ženklus: heraldiką, pinigų banknotus ir monetas, pašto, kariuomenės, policijos, muitinės, pasienio ir kitų tarnybų ženklus, uniformas, valstybės apdovanojimus, paminklus, miestų merų regalias, liturginius reikmenis. Knygą išleido „Versmės“ leidykla.

Ilgametei mūsų laikraščio bendradarbei ir dosniai rėmėjai Stasei Semėnienai (nuotr. dešinėje), birželio 12 d. šventusiai savo gimtadienį, sveikinimo laišką atsiuntė JAV prezidentas Barack Obama su žmona Michelle.

S. Semėnienė net 40 metų redagavo „Draugo“ laikraščio kultūros priedo „Mokslas. Menas. Literatūra“ skiltį „Moterų gyvenimas“.

Prie sveikinimų prisideda ir visas būrys draugiečių, linkėdami sukaktuvininkei geros sveikatos.

S. Semėnienės asmeninio archyvo nuotr.

Lietuvių tautinių šokių grupė „Laumė“ linksmo susirinkusiuosius 2011 m. Joninėse. Manto Ivanausko nuotr.

Birželio 24 d., sekmadienį, Summit Park District
(5700 S. Archer Rd., Summit IL 60501)
nuo 12 val. p. p. iki 10 val. v.
JONINIŲ ŠVENTĖ

Šventės svečias – dainininkas Žilvinas Žvagulis.

Daugiau informacijos tel. 708-594-5622, 773-788-1362 arba 847-845-3972.

Čikagos lituanistinės mokyklos mokytojai pagal ilgametę mokyklos tradiciją kasmet susirenka atšvęsti mokslo metų pabaigos. Netruks prabėgti vasara, ir mokytojai vėl ateis į lituanistinių mokyklų klases, kad jauniems lietuviukams padėtų neužmiršti lietuvių kalbos, istorijos bei mūsų tautos tradicijų. **Laimos Apanavičienės** nuotr.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Gal kas nors Čikagoje ar jos apylinkėse gyvenantis turi atliekamą veikiančią žolės pjovimo mašiną ir galėtų ją paaukoti „Draugui“? Prašoma paskambinti į „Draugo“ administraciją tel. 773-585-9500.